

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri popoldne za mesto in ob 3. uri popoldne za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemnik ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četletno 2 K.
Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Namskih ulicah po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Veturinih št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petstvih in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Nemški cesar in turški sultan.

Aspiracije vsenemške »realne politike« v Orijentu so znane in so take, da bi zamogle vznemirjati na Vzhodu interesovane države; v resnici pa vznemirjajo turške diplomatske kroge in ne manj sultana Abdul Hamida samega. Poslednji je namreč jel uvidevati, kam ga je zaneslo »menško prijateljstvo«, ki je najbolje označeno v nemškega cesarja porcelanastih servisih, kot obligatnem daru vsem onim vladarjem, katerih naklonjenost naj bi Nemčiji zagotovile kot porcelan razdrobljivo »nemško prijateljstvo«.

Sultan Abdul Hamid, in njegov diplomatski zbor že dlje časa z neupanem in skrbjo opažajo naraščajoče »turkofilstvo« v Nemčiji.

To turkofilstvo nemške diplomacije in trgovsko-političnih krogov nemških, seveda ne izvira iz simpatije do turškega turbana, jednako kakor ni nemški cesar šel pred par leti iz ljubezni do sv. vere v Palestino prevzemati protektorat nad tamošnjimi nemškimi »kristjani«. Saj so takrat vsenemški listi na glas vrisčali o velikanskih pridobitvah — nena verskem, Bog varuj! — marveč na gospodarsko-političnem polju v Orijentu, tako glasno namreč, da jih je neprevidneže, pruska vlada morala prijemati za dolgi jezik. Dokler Vsenemci niso smatrali za dogovorjen svoj politični načrt v Mali Aziji, tako dolgo so molčali in mešali štrno med narodi na Balkanu; nemški cesar je sklepal osebne zveze s turškim sultanom, se mu hlinil le kot dobrega zaščitnika nemških vernikov v sultanovi državi, vernikov, ki ne kanijo čes nič slabega, a tako pod roko mu je izvil koncesijo za bagdadsko železnico in nekaj iradejev v prilog nemški špekulativni podjetnosti. Ko je turško nasilstvo igralo krvave orgije med balkanskimi Slovani, bili so nemški diplomatski krogi oni, ki so za odrom ploskali vihtenju krvavega handžara, mesarjajočega po slovanskem in krščanskem mesu; ko je sultanova vlada izdala parolo, da neusmiljeno iztrebi 300.000 Armencev, ko so se na bregovih Bospora vršila strašna klanja armenskih kristjanov, ob katerem se je

zgražal ves civilizovani svet, — takrat bila je nemška diplomacija na čelu s svojim cesarjem, ki je pritrdjevala tem grozovitostim iz preračunjenega laskanja turški krvoločnosti in iz ozirov na svoje gospodarsko-politične namene. Vsenemška politika dobro ve, da jej je nevaren vsak delaven in zaveden narod na Vzhodu kar so Armenci v polni meri, le lenega Turka, da se jej ni bati. Zaradi tega je molčala k iztrebljenju ondodnih kristjanov, vodeča le svoj samopašni cilj. Da! Ko je meseca avgusta 1896 tekla v rekah armenska kri po ulicah carigradskih, takrat je pošiljal nemški cesar turškemu sultanu darila, svoj razdrobljivi porcelan....

Turčija je smatrala Nemčijo za svojo najboljšo zaščitnico nasproti »nenasitni« Rusiji, in nemški cesar je bil sultanu najboljši jamstvo za obstanek njegove trhe oblasti v evropski Aziji.

Ali časi so se spremenili. V Yildic Kiosku so začeli z grozo spoznavati, da je to nemško prijateljstvo postalo polip, ki koče »bolnemu možu« (Evropski Turčiji) izpiti še zadnjo srago življenskega soka. Naseljevanje nemškega ljudstva ob reki Jordan, nastop nemške prometne politike v Carigradu in preplavljenje vse Male Azije z nemškimi agenti dvomljive vrednosti je moralo konečno odpreti oči tudi lenemu Turku na njegovem mehkelem divanu, da mu je zastal opojni dim v turški pipi. — In turški sultan si je jel prepovedovati nemško prijateljstvo, prepovedal je vsem svojim podanikom prodajati zemljo nemškim agentom in za jedno jel spoznavati, da je vedno še bolje iti z resnobno Rusijo nego pa z zvičajno in lačno Nemčijo. Obisk ruskega velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča v Carigradu, njega pristrčni sprejem od strani sultana in slavnosti v prelazu Šipke, pri katerih se je skrbno izogibalo vsakemu izzivanju Turčije — to so precejšnja znamenja, da je Rusija na dobrem potu, da izrine Nemčijo od svoje »turške žrtve«.

Od tega časa so tudi jako vtihnili nemški glasovi glede politike v Orijentu in Turčija nima niti resne volje, da zatré macedonsko gibanje, ki je precej nevarno berolinski diplomaciji, t. j. onim nemškim krogom, ki bi ne hoteli katerih

koli sprememb na Balkanu v stalno zboljšanje slovanskih narodov. Zaradi tega so se tudi protivili reformam v evropski Turčiji nemški zastopniki pri baški mirovni konferenci in se berolinski politiki isto tako še danes z vso silo vpirajo izpolnitvi člana 23 berolinske pogodbe, ki garantira zboljšanje položaja macedonskih Slovanov pod patronanco Evrope.

Tako se je Nemčija v istini pokazala popolnoma sebično in nezanesljivo državo v evropskem koncertu, kateri so njeni interesi celo nad življenjem stotisočev nedolžnih kristjanov, — da celo nad obstankom one Turčije, kateri je hlinila svoje prijateljstvo. Te dni je obelodanil pruski pastor Naumann politično brošuro (nemški pastori se smejo vtikati v politiko in celo v veliko politiko, proti temu ne zinejo naši talminarodnjaki nikdar besede!) v kateri odobrava politiko turškega sultana, — ali taki in jednaki pojavi gotovo ne pridobijo več srca Abdul Hamidovega, ki je spoznal v prijateljstvu nemškega cesarja samega le politično šah-igro in to spoznanje je, neglede na turško smrtno sovraštvo nasproti kristjanom Slovanom, velike važnosti za bodoče politične odnošaje na Vztoku.

Dopisi.

Iz Cerkna. — Elementarne nezgode, posebno pa slana, toča in nalivi, množé se pri nas od leta do leta, vedno bolj uničujejo naše poljske pridelke, odnašajo zemljo z njiv in pokončujejo naše travnike z nanosi kamenja in gruča tako, da pri nas raste beda od leta do leta ter sili naše ljudstvo k izseljevanju. Tudi letos so napravile take nezgode mnogo škodo pri nas, vsled česar se je čutilo naše županstvo prisiljeno se obrniti s to-le prošnjo do slavnega deželnega odbora:

»Udano podpisano županstvo je vložilo vže v tekočem letu prošnjo v zmislu tamošnje okrožnice za podporo iz državnih sredstev našemu po zaporednih elementarnih nezgodah hudo zadetemu ubožnemu hribovitemu okraju. Nezgode pa še čedalje huje nastopajo, se vrsté ena hujša od druge ter preté okraj

opustošiti in revno ljudstvo potisniti v največjo bedo ali pa je prisiliti k izselitvi.

Dne 28. julija t. l. je malone ves prvi pridelek žita pobrala huda toča; radi tega je tudi že c. kr. davčna oblast odpisala za davčne občine Bukovo, Gorje in Jesenico po $\frac{3}{4}$, za vse ostale občine tukajšnjega županstva pa $\frac{1}{2}$ (polovico) popusta pri izravnih davkih na vseh poljskih pridelkih.

V noči med 17. in 18. avgustom t. l. se je pojavil zopet po vsem županstvu strahoviti naliv, kateri je opustošil mnogo rodovitnega polja, razdril in pokvaril je vse ceste, občinske kolovoze in poti.

Županstvo je dalo takoj po zapri-seženih cenilcih preceniti škodo, prizadeto po omenjenem nalivu. Cenilna komisija je cenila škodo poplave njiv, travnikov in vsadov zemlje posameznih posestnikov na 3055 kron; poškodbe pri občinskih cestah in poteh pa na 6350 kron.

Kakor je uničila toča in naliv prve poljske pridelke, tako je zopet zgodnja slana dne 21., 22. in 23. septembra t. l. popolnoma uničila zadnje pridelke, kakor turšico, ajdo in sočivje.

Žalostno za kmeta trpina, ko mu je trudapolno delo celega leta vničeno. Z obupnostjo zre v prihodnost, s čim naj preživi sebe in svoje, ter s čim naj svoje njive prihodnjo spomlad zopet poseje?

Izseljevanje v tujino se čedalje bolj množi. Najbolj delavne moči so prisiljene si iskati zaslužka v daljni Ameriki, na Pruskem in po drugih krajih, da prežive sebe in svoje. Že v tekočem letu izdalo je tukajšnje županstvo 326 novih potnih listov in domovnic; ni tedaj čuda, če doma na kmetiji vedno bolj pomanjkuje delavnih močij in da kmetijstvo nazaduje, saj je ravno množče se izseljevanje ono zlo, katero preti s poginom kmetijstvu in vsem kmetijskim panogam, ako vlada ne priskrbi v domačiji revnejšim slojem vsaj kak mali zaslužek.

Udano podpisano županstvo ponižno prosi, da blagovoli slavní deželni odbor udano prošnjo visoki vladi predložiti in priporočiti, da prihiiti z izdatno državno podporo na pomoč, bodisi v nakup se-

LISTEK.

Sobotno pismo.

(Piše Homunculus.)

Gospod urednik! Byronovega Mazzeppa poznate? Dobro. Potem tudi veste, da so ga privezali na hrbet kavkaškega žrebca, ter ga pognali čez drn in strn, čez goro in plan...

Tega kavkaškega žrebca in Mazzeppa sem se spomnil, prečitavši nekatere duševne proizvode znanih novinarskih talentov v »Soči« št. 109 od 18. t. m. Že večkrat sem čul govoriti pametne može slovenske, da vsa »Soča« ni vredna, da bi jo — kravi na rep obesil, k temu pa sem se domislil, da je »Soča« pač vredna, da bi jo na rep obesil, a ne kravi, marveč kakí čiški muli ali brkinskemu oslu, a na hrbet teh živalic pa sta vredna, da se ju priveže: njenega lastnika in njenega »odgovornega« urednika, ter se ju požene z bičem čez drn in strn kakor dva — Mazzeppa... In v duhu ju vidim, osla in mulo namreč, kako drvita čez drn in strn z na hrbti si privezanima Mazzeppoma gori vbovško hri-

bovje... No! baš pred oči trentarskega vikarja Abrama, kakor češ: zdaj pa sodi, kdo od teh bolje zasluži četirinožni naslov: ona, ki sta privezana, ali ona, na katere sta privezana? Ko pa razsodnik pogleda v »Sočo« št. 109 od 18. t. m., visečo na repih osla in mule, izreči se mora v prilog — privezanima... ut figura docet! Kajti v tej številki je toliko dokazov o z odliko prebitih izpitih v oslo- in mulologiji omenjenih četiročnikov, da bi moral vikar Abram še po vrhu vzklikniti:

Na veselje naše
Vse na svetu skupaj paše!

No, oglejva si pa g. urednik še midva pobliže citirane duhovitosti v »Soči« št. 109 od 18. t. m. Tu »pade v oči« posebno Gabrščekljada »Klerikalni prvaki med ljudstvom«. Z naporom osla, ki leze z na hrbtu si privezanima lastnikom »Soče« v trentarske strmine, dokazuje furbac (g. stavec, da mi ne naredite iz furbaca farbar!) da dr. Gregorčič kot državni poslanec še ni storil toliko za ljudstvo, da bi ga ne bilo treba biti sram, ko je že tako dolgo državni poslanec »pa nima ničesar pokazati«.

ali vsaj toliko, kakor dr. Tuma za omenjene posestnike, ki so »lifrili« na Dunaj železniške pragove. »Želje ljudstva«, da so dr. Gregorčiču deveta briga, ko je vendar želja ljudstva tudi ta, »da se davčno breme olajša«, ali da se glasuje v deželnem zboru za Štrekljev predlog puncto »povišanja brezobrestnih posojil«, ali tudi ta da se pokaže poslanec vozeči se na Dunaj, na nabrežinskem kolodvoru o priliki izgrediv avstrijskega patrijotizma itd. itd. — za vse take in jednake »želje ljudstva« se dr. Gregorčič nič ne briga, to pa baje samo zaradi tega, ker je dr. Gregorčič pisal deželnemu poslancu Grči, da mu sporoči želje ljudstva na shodu na Cesti, na shodu namreč, kateri so se drznili »klerikalci« obdržavati, ne da bi bili prosili za to dovoljenja generala »narodno-napredne« stranke dr. Tuma ali njegovega tambour-majorja, Andreja z Livka...

No, g. urednik, to bodete zdaj že sami priznali, da ima biba-léze-tovor-nese-člankar v »Soči« prav, ker dr. Gregorčič se zares ne briga za take »želje ljudstva« kakoršnih je polno srce

tega »člankarja«, k večjemu, da so mu še mari »latifundije«... To bi bil, kaj ne? — dr. Tuma vse drugačen poslanec, ki bi si znal »dijete« (oh, te dijete, te dijete, te svitile kronice!!) vse drugače zaslužiti — pa makar kot pravi »deputato friulano«. Kajti dr. Tuma je politični veleum — in »Dreje z Livka« je njegov prerok — proti kateremu so n. pr. češki politiki dr. Herold, dr. Kramar, knezi Schwarzenbergi, dr. Pacák in dr. pravi — packi. Niti dr. Koerber bi mu ne bil kos, ako bi On prišel v svoj »diplomatski element«. Kajti dr. Tuma bi bil že davno naredil konec krize v avstrijski politiki. On bi pometal z ministri in jih prestavljal kakor »keglje«, zistem na Primorskem pa bi premenil že s tako lah-koto, kakor svojo srajco, ako jo preobleče vsako nedeljo; — italijansko večino v goriškem deželnem zboru bi s »silo svoje orjaške volje« stisnil, kakor bi bili italijanski poslanci sami limoni in bi napravil iz njih — manjšino, — kar pa je še največ: dr. Tuma bi bil že davno dognal nagodbo z Ogersko in češko-nemško spravo, na

mena, ali pa z denarno podporo za po-pravo in zgradbo novih občinskih cest, da revnejše ljudstvo dobi doma kak skro-men zaslužek v preživljanje sebe in dru-žin.

Politični pregled.

Državni zbor.

V torkovi seji poslanske zbornice je ministerski predsednik Körber predložil zakonski načrt glede pijančevanja. Vse-nemec lro je interpeliral glede postopanja nadsvetnika Fona pri kazenski razpravi proti Staudingerju v Ljubljani. Povod in-terpelacije je, da je nadsvetnik Fon pri tej obravnavi dal prečitati pismo nad-vojvode Ernesta, v katerem je rečeno, da nadvojvoda svojega psa imenuje lro. Zbornica je potem razpravljala najprej o nujnem predlogu glede ustanovitve ma-loruske universe. Nujnost je bila odklo-njena. Glasovali so zanjo samo Malorusi, Čehi, Jugoslovani in socialni demokrati. Na to je prišel na vrsto nujni predlog zastran uredbe jezikovnega vprašanja v Šleziji.

Po prečitaniu raznih interpelacij, med katerimi je bila jedna stavljena za-radi prenapolnjenih prostorov višje teh-niske šole na Dunaju, a druga zaradi izgre-dov pri konstituiranju olomuške tr-govske zbornice, nadaljevala je v sredo poslanska zbornica razpravo o nujnem predlogu poslanca Hrubyja in tovarišev, glede jezikovnih razmer v Šleziji. Hof-mann izjavlja, da se Čehom ne gre za enakopravnost, marveč bi le radi izgnali nemške uradnike iz Šlezije in prišli ondi do gospodstva. Za njim je govoril Dyk, katerega so pa v enomer motili socialni demokrati in nemški nacionalci, ter Čehi, ki so mu očitali, da je dunajske Čeha prodal krščanskim socialcem, da bi gla-sovali z njimi pri volitvah.

Glavni pro-govornikom je bil iz-vojen pos. Lindner, proti pa Daszynski, ki je izjavljal, da narodnostna borba ne bo prej končana, dokler se ne odpravijo volilni privilegiji. Za njim govori Sehnal češki, kar razburja Vsenemec, posebno poslance Glöcknerja, Schönererja, in Bergerja, ki kriče, da si kaj takega ne dovoljuje. Čeha naženo z ušivci. Radi nastalega nemira podpredsednik Kaiser prekine sejo. Po otvoritvi graja Bergerja. Sehnal zopet govori češki in konča mej živahnim odobravanjem čeških poslancev. Za njim govori Hruban.

V tej seji je prišlo med Čehi in Nemci do burnih prizorov, in le posre-dovanje zmernejših čeških poslancev je preprečilo pretep. Govor Dykov je motil Eldersch z medklicer in mu očital, da je kot Čeh pomagal dunajskim krščanskim socialcem. Dyk na to replicira ter napada vlado zaradi sistematič-ni germanizacije. Albrecht (nemška ljud-ska stranka) napada Mladočeha Breznovskega. Med obema pride do hudega prepira. Breznovsky mu kliče: „Vist od češkega denarja oboga-teli“ (Albrecht je tovarnar in ima mnogo čeških delavcev). Albrecht zakliče Brez-novskemu: „In vas so judje obogatili, vi antisemitje?“ Breznovsky: „Vaša mati še Nemka ni, ampak je Čehinja!“ Al-brecht z vzdignjeno pestjo skoči nad Breznovskega: „Vi predrznež! Svoje matere ne pustim napadati! Ona je iz nemške rodbine. Lažnivec, nesramnež!“ Breznovsky: „Da, od češkega denarja ste obogateli!“ Oba se spopadeta. Udržal ju loči.

katerima krpa dr. Koerber kakor Odise-jeva žena Penelopa na svojem prvem „bališu“...

Kar torej vsi gori omenjeni poli-tični veljaki ne zmorejo ob dolgotrajnem trudu, t. j. da ne morejo spremeniti sov-ražnega nam političnega toka, to vse bi dr. Tuma storil z enim mahljajem. A še več bi dr. Tuma storil. On bi bil kot državni poslanec na Nabrežini izstopil in bi bil v svojem velepriznanem av-strijskem patrijotizmu in še bolj priznani — dinastični zvestobi tržaške „cesaričine izgre-dnike“ nagovoril takisto veličanstveno in vladarsko-blagodušno-frazeprazno, kakor zna jedino le vladar države — pardon jedne cele „politične stranke“: „Veseli me, da ste pri-šli, v tem vidim jamstvo, da ste vrli patrijotje — hočem se za-vzeti za Vaše težnje in le še dalje izgredujte in nič se Vam ne bo zgodilo, jaz Vam vse iz-ravnamin ako specijelno po-trebnjete zagovorništva, le obrnite se na me, jaz itak vse pravde dobim itd.“ To bi se ne reklo stisniti se v kot kupeja in težko ča-

Ko je češki socialist dejanski po-pravljal, vpili so Nemci med njegovim češkim govorom: „To ni dejanski po-pravek, to je govor“. Pommer vedno vpije nanj. Vsenemec Berger kliče Čehom: „Ušivci! Skandal!“ Berger predlaga konec seje. Čehi kličejo: „To je dejanski po-pravek!“ Vsenemci razgrajajo. Schönerer: Podpredsednik Kaiser se da terorizirati od Čeha! To je češki predsednik! Več čeških poslancev plane nad Bergerja, da ga na mestu kaznujejo za razžaljenja. Ko se pa nasprotniki spoprimejo, jih ločijo zmer-nejši češki poslanci.

Pri glasovanju je bilo oddanih za nujnost Hrubyjevega predloga 128 glasov, proti nujnosti pa 88. Ker je manjkala tu dvetretjinska večina bila je nujnost odklonjena.

Seja poslanske zbornice v četrtek je bila jako kratka. Najprej je vprašal poslanec Stein zborničnega predsednika kako dolgo bo še dopuščal, da imajo po-slanci v obliki stvarnih popravkov dolge govore v tujih jezikih. Predsednik, odgo-varja, da vselej opomni poslance, naj ne prekoračijo okvira, stvarnih popravkov; glede nenemških govorov pa opozarja na opetovano podane izjave. Posl. Eisenkolb urgira predložitev načrta zakona o zni-žanju hišnega davka. Na predlog načel-nika ustavnega odseka Grabmeyerja sklene zbornica, da se takoj kot nujno razpravlja zadeva poslanca Lupu. Poročevalec je poslanec Marchet. On je v imenu odseka predlagal, da se razveljavi disciplinarna razsodba disciplinarnega senata pri Lvov-skem nadsodišču, s katero je bil poslanec in deželno sodni svetnik Lupu odpuščen iz službe. Zbornica je ta predlog sprejela. Min. predsednik Körber izjavlja, da je deželno nadsodišče v Lvovu v tej disci-plinarni zadevi postopalo tako, kakor so se doslej tolmačili drž. temeljni zakoni, da namreč za disciplinarno postopanje proti uradniku-poslancu ni treba pritrdila zbornice. In da mu ne preostaje nič dru-gega nego naznaniti ta sklep zbornice Lvovskemu nadsodišču. Ta slučaj se pa more, po njegovem mnenju, rešiti le potom zakonite uredbe. Potem je sklepala zbor-nica o odpravi § 14, ter o graji poslancu Bergerju, ker je imenoval v prejšnji seji, češke poslance ušivce. Ker je bila zbor-nica nesklepčna se je seja zaključila.

V večerajšnji seji poslanske zbornice je interpeliral poslanec Spinišić zaradi dogodka pri porotni obravnavi proti morilcu Škrku v Trstu. Interpelant po-zivlja vlado, da poskrbi za to, da bodo slov. in hrvatske obtožence sodili slov. in hrv. porotniki v Trstu in Rovinju. Zbornica je sprejela nujnost Klofačevega predloga glede oskrbljenosti z delom pražkih brezposelnih delavcev. Potem je začela zbornica razpravljati o nujnih predlogih poslanca Romančuka in tovarišev glede kmečkega štrajka v Galiciji. Razprava v tej zadevi nadaljevala se bo v prih. seji.

Poljski klub.

Minulo soboto se je poljski klub po-svetoval, kako politiko naj nastopi proti vladi. Razni člani tega kluba so ostro obsojali sedanjo politiko vlade. Posebno so dokazovali, da hoče vlada, kakor to dokazujejo temeljna načela, katera je dr. Körber priobčil zaupnikom čeških in nemških državnozborskih klubov, vtiho-tapiti nemščino kot državni jezik. Ti klubovi člani so bili mnenja, da bi morali Poljaki stopiti v opozicijo proti sedanjji vladi. Seveda do takega sklepa ni prišlo, ampak poljski klub je sklenil, da se Po-

kati, damine „čas odmora“. Nekateri so pa dejali, da bi bil za kaj takega še bolj sposo-ben A. Gabršček, ki je že vaju „izstopati“ na kolodvorih iz I. in II. razreda. On bi se bil z „izgre-dniki“ „temeljito pogo-voril“, ako pa bi mej tem časom že tudi potekel „čas odmora“, dvignil bil bi samo svojo roko in vlak bi se moral zopet ustanoviti, pa če bi bila tudi de-setkrat temu nasprotna „želja ljudstva“, vozečega se v vlaku. To svojo moč, pred katero se tresejo vsi kondukerji in vla-kovodje, je baje z vspehom pokazal na neki kraški postaji o priliki časnikar-skega shoda...

In kaj hočete še več, g. urednik?

No, na „latifundije“ in na „olajšavo davčnega bremena“ se tudi oba baje prav dobro zastopita, kajti z „latifunda-rijo“ je „Soča“ prišla v „maslo“ pri so-cijalnih demokratih, a dr. Tuma se je za olajšavo „davčnega bremena“ našemu kmetu zaslužnega storil v dež. zboru s svojim znanim glasovanjem v prilog — „naprednim“ krčmarjem.

Ali da ne pozabim: svojo moč in „tesno zvezo z železnico“ je pokazal „Sočin“ mečen tudi s tem, da mu je

ljaki za sedaj ne obrnejo na nobeno stran, ter, da hočejo še počakati predno se izrekó za kako določno postopanje.

Vojaško posvetovanje na Dunaju.

V sredo se je vršilo pod cesarjevim predsedništvom vojaško posvetovanje, ka-terega so se vdeležili državni vojni mi-nister in ministra avstrijske in ogerske deželne brambe. Na Ogorskem se je namreč pričelo živahno gibanje proti zakonskemu načrtu glede povišanja šte-vila vojakov za časa miru in posebno proti temu, da se pokličejo nadomestni rezervisti v stalno vojaško službo.

Deželnozborske volitve na Moravskem.

Razmerje med Čehi in Nemci v Mo-ravskem deželnem zboru bo po sedanjih deželnozborskih volitvah ostalo skoraj ravno isto kakor poprej. Le v skupini mest so Čehi odvzeli Nemcem jeden mandat. Poprej je bilo v tej volilni sku-pini izvoljenih 19 Nemcev in 12 Čehov. Pri sedanjih volitvah pa so Nemci zmagali v 18 volilnih okrajih, a Čehi v 13. Mo-ravski deželni zbor šteje vsega skupaj 100 poslancev. Nemci jih imajo z usta-vovernim posestvom vred 49, Čehi pa 45, vračunajoč dva virilna glasova. Šest po-slancev iz veleposestva pa pripada k ta-kozvani srednji stranki, ki pa v narodnih vprašanjih glasujejo večno z Nemci.

Nemška brutalnost.

V Bielskem, v malem mestecu av-strijske Šlezije živi kakih 1700 prebi-valcev. Po večini so ti prebivalci Nemci. Ali mnogo je tam tudi Poljakov. V tem mestecu so si sezidali poljski delavci svoj dom. Ta dom nameravali so v nedeljo odpreti slovesno in povabili so v ta namen tudi drnge Poljake. Nemci, ki menijo, da nima na svetu nikdo drugi pravice do obstanke nego oni, smatrali so to slavnost za provokacijo. Zato so pa napadli poljske goste na kolodvoru in v mestu z gnili mi-jajci in blatom ter nekatero ranili celo do krvi. Kaj ko bi se prepotentnim Nemcem zgodilo kaj takega pri nas v Gorici ali pa v Trstu, ko priredijo ti ljudje kak izlet ali pa kako slavnost in se pri ti priliki vedejo vedno jako izzi-vajoče, četudi niso ti ljudje pri nas av-tohtomno ljudstvo, kakor so to Poljaki v Bielskem? Ali bi bilo tu krika in vika o barbarstvu. Nemcem seveda mora biti pa vse dovoljeno. Ako pa menijo, da bode to vedno tako se jako motijo.

Francoski ministerski svet.

Francoski ministerski svet se je bavil te dni s skupno pritožbo 72 francoskih škofov, naperjeno proti vladni politiki glede kongregacijskih šol na Francoskem. Ministerski svet je sklenil, da se začne proti škofom disciplinarno postopati. Ka-kor se vidi, so začeli Francozi spet noreti.

Macedonsko gibanje.

„Wiener Allgemeine Zeitung“ priob-čuje pogovor nekega svojih korisposlenecv katerega je imel z nekim odličnim diplo-matom. Po sodbi tega diplomata, napravi sneg, ki je zapadel po Macedoniji gotovo konec revolucionarnemu gibanju v Ma-cedoniji, a to le dokler bo trajala zima. Ni pa niti dvoma, da v pomladi nastane vstaja širom cele Macedonije. Vstasi do-bivajo pomoči iz Bolgarije. Bolgarska vlada se je sicer pošteno trudila, da bi zabranila bolgarskim četam prehod v Ma-cedonijo. V ta namen je pozvala celo pod orožje rezerviste treh prvih letnikov, pa zaman. Saj je pa tudi nemogoče za-braniti popolnoma Bolgarom prehod v Macedonijo, ko je vendar meja med Ma-cedonijo in Bolgarijo dolga več sto km.

obratno vodstvo židovske južne železnice moralo reportirati o številu voznih list-kov, ko so se izdali za romarje na Sv. Goro, o kateri priliki je okroglih 10.000 K prišlo na škodo — „Narodnega sklada“.

Apropos, Sv. Gora! V nekem dru-gem produktu „Sočinih“ duhovitosti opa-zujem tudi hude konkorenčne krče nje-nega lastnika puncto „slepe pokorščine“ našega ljudstva... V okrajni učiteljski konferenci pa se je vršila „slovesna ma-nifestacija zavednega (sic!) učiteljstva proti klerikalnemu terorizmu“ — „un-ter deutscher Flagge“.

Ako Vas, g. urednik spomnim še „škandaloznega švindelnega“ dr. Pupovaca z Dunaja glede njegovega čast-nega občanstva v škofcih na Koroškem, katera „afera“ tako nekako sumljivo spominja — dr. Treutovega častnega ob-čanstva v Avberju na Krasu in s katero zadevo manipulira ista „Soča“ štev. 109 od 18. t. m., — sem za danes opravil. V bodoče pa še nekaj važnega

Vam udani

Homunculus.

Poskušen napad na predsednika francoske republike Loubeta.

V sredo zjutraj je aretirala v Pa-rizu policija nekega nevarnega anarhista ko se je plezal po zidu in hotel skočiti v vrt nahajajoč se pri stanovanju pred-sednika Loubeta. Predsednik Loubet se navadno vsako jutro sprehaja po svojem vrtu. Aretirani anarhist ga je hotel tam počakati, da bi ga napadel. Pri anarhistu so našli bodalo in nabasan revolver.

Konec revolucije v Venecueli.

Predsednik Castro poroča, da so vladne čete ustaše pod vodstvom ustaškega generala Matosa pri La Victoria popolnoma porazile in da je revolucije s tem konec. To pa ni resnica, kajti poraz ni bil popoln in ustaše še ni konec. Castro ima le 3000, Matos pa vsaj 6000 vojakov. Razen tega ima Matos pristaše po vsej deželi. Boj med Venecuelo in Kolumbijo se je začel v juliju 1901. Castro je bil opetovano tepen Matos se je dvignil proti Castru koncem l. 1901 ter priporil več velikih zmag. Zadnji poraz Matosa ni odločilen in se ustaja proti nasilnemu in krivičnemu Castru nadaljuje, dasi ima vlada sedaj mesto La Victoria v oblasti.

Domače in razne novice.

Imenovanje. — Čast. gosp. Peter Šorli je imenovan za vojaškega kaplana II. vrste v rezervi.

Umirovljenje. — Poštarica v Se-zani gospodična Eufenija Mahorčič je na lastno prošnjo umirovljena.

Odlikovanje. — Nj. Vel. cesar je podelil zapovedniku tukajšnjega pešpolka št. 47 polkovniku gosp. Hugonu pl. Leebu red železne krone III. vrste.

Umrl je v noči od četrtega na petek tukajšnji hišni posestnik in lastnik tiskarne g. dr. Eduard Seitz v 72-letu svoje dobe.

Za „Šolski Dom“ prejelo uprav-ništvo: J. G. v K. 10 K (ravno toliko za „Alojzijevešče“); starešinstvo v Medani zložilo na rojstvo Njegovega Veličanstva cesarja 8 K 60 vin; sorodniki pokojnega Ant. Saksida v Dornbergu mesto venca na grob nabrali 5 K; Josip Mašera, vikar 40 K.

Presrečna hvala!

Sankcijoniran zakon. — „Wiener Zeitung“ javlja, da je Nj. Vel. sankcijoniral načrt zakona, sprejet od deželnega zbora goriskega, s katerim se uvršča v kategorijo konkurenčnih cest tista cestna črta, ki se pri Dobravi odstranja od kon-kurenčne ceste št. Peter Dornberg in vodi do državne ceste pri Ozeljanu, in ki se oddelja od Sv. Lucije do šole v Šempasu.

Zadnja beseda v tiskovni pravdi lastnika „Soče“ A. Gabrščka proti nešemu odgovornemu uredniku Jo-sipu Marušiču zaradi razžaljenja časti. — Kakor je znano je tiskar in lastnik „Soče“ A. Gabršček tožil našega od-govornega urednika Josipa Marušiča, ker je naš list 3. aprila 1900. na „Sočino“ izzivanje priobčil notico, v kateri je bilo rečeno: da so bili v blagajni „Goriške ljudske posojilnice“ neredi, ko je bil Gabršček tam blagajnik.

Pri porotni obravnavi, ki se je vršila dne 1. decembra 1900, bil je naš odgovorni urednik obsojen na 200 K globe in na poplačanje vseh pravnih stroškov. Če tudi je bilo popolnoma do-kazano to, kar je trdil naš list. Ker so se pa poleg tega pri ti porotni obravnavi vršile tudi formalne nepravilnosti, uložilo je naše zagovorništvo pri najvišjem sodnem in kasacijskem dvoru na Dunaju pritožbo ničnosti.

Ta pritožba ničnosti je bila v res-nici tudi uslišana. Vsled tega je bila od-rejena nova porotna obravnavna na dan 29. novembra 1901, ki se pa ni vršila ker je tedan i Gabrščekov zagovornik dr. Graziadio Luzzatto prosil, da se ista za nekaj dni preloži, uslišal je sodni dvor to prošnjo in odredil, da se ima ob-ravnava vršiti dne 5. decembra istega leta. Ker pa ta dan naš zagovornik ni imel časa, prenešana je bila obravnava vsled prošnje našega zagovornika na drugo porotno dobo, to je na dan 28. junija 1902.

Ta dan se je tudi v resnici ob-ravnava vršila in konec obravnave je bil ta, da je bil naš odgovorni urednik Josip Marušič za nekrivega spoznan in tiskar in lastnik A. Gabršček obsojen na pokritje vseh pravnih stroškov.

Ko je „Soča“ od veselja vriskala po prvem pravoreku porotnikov z dne 1. decembra 1900, pisali smo mi takoj takrat, da pride zadeva še enkrat pred porotnike in da še le takrat se bo ve-delo, kedo naj se zadnji smeje, kajti, da govorimo z Gabrščekovimi besedami, pre-pričani smo bili in smo še vedno pre-pričani, da je še jeden Bog in da je še pravica na svetu. In da se nismo motili, dokazano je bilo prvič s tem, da je naj-višji sodni in kasacijski dvor ugodil naši

pritožbi ničnosti in drugič, da so porotniki pri novi obravnavi, ki se je vršila popolnoma pravilno, našega odgovornega uradnika, kakor ni bilo tudi drugače misliti, popolnoma oprostili.

Tega mnenja pa ni bil tiskar in lastnik „Soče“ A. Gabršček. Zato je uležel proti drugi razsodbi, s katero je bil naš odgovorni uradnik oproščen, pritožbo ničnosti, ki je bila pa tako neutemeljena, da jo je najvišji sodni in kasacijski dvor na Dunaju v svoji nejavni seji po zaslišanju c. kr. generalne prokuratorje kar a limine zavrgel, kar nam dokazuje odlok zgoraj imenovanega najvišjega sodišča z dne 1. oktobra 1902. št. 12012, ki je bil našemu odgovornemu uradniku Josipu Marušiču dostavljen večeraj po pošti. Zdaj se vendar nam ne bode rogal tiskar in lastnik „Soče“ A. Gabršček, ako kostatiramo, da je s to zadnjo besedo v njegovi tiskovni pravdi proti našemu odgovornemu uradniku končno vendar le pravica zmagala, in da je našel on to kar je iskal.

Tiskar in lastnik „Soče“ A. Gabršček piše o stvareh vedno le tako, kakor mu kaže. Tako mu je tudi kazalo, da je pisal, da bode gotovo ovržena tudi ta razsodba in zagotavljal je, da pride cela ta zadeva še tretjkrat pred porotnike, to pa ne v Gorici, pač pa kje drugje. Mož naj bo vendar zadovoljen, da je stvar dokončana. Ali se ni mar nateklo vže dovolj stroškov, ali bi jih hotel plačati še več nego jih bode moral sedaj!

Dr. Šusteršič v smrtni nevarnosti. — O hudi nesreči, katera se je pripetila gospodu dr. Šusteršiču, ki se je hotel podati na shod, katerega je priredila v nedeljo v Kostanjevici na Dolenjskem, narodno-katoliška stranka, posnamo iz „Slovenca“ to-le:

Včeraj bi se bila skoro zgodila strahovita nesreča. Le malo je manjkalo in dr. Šusteršič bi bil na poti na kostanjeviški shod žrtvoval svoje življenje. Dr. Šusteršič se je predvčerajšnjim s popludnevnim vlakom pripeljal na Videm, da se odpelje z vozom v Kostanjevico. Ž njim je bil tudi poročevalec „Slovenca“. Na Vidnu ni bilo na kolodvoru nobenega voza pripravljene in tudi vozovi z Vidma so bili vsi z doma. Končno sta dobila nekega kmeta, ki se je mudil na Vidnu s svojo kobilico in vozičkom. S tem vozom sta se na to odpeljala, a takoj se je pokazalo, da je mlada kobilica izredno plašljiva. Že pri krškem mostu sta morala dr. Šusteršič in poročevalec stopiti z voza, a naposled sta vendar, ker se je na shod mudilo, zasela voz. Komaj nekaj korakov naprej pa se je kobilica splašila. Poročevalec „Slovenca“ je hitro skočil z voza brez poškodbe, isto je hotel storiti dr. Šusteršič. V tem hipu pa je zbesnela žival skočila nazaj in prevrnila voz na dr. Šusteršiča. V divjem diru jo je ubrala najprej proti Krškemu in vlekla dr. Šusteršiča, katerega noga je bila zamotana pod kolo, nad 6 metrov naprej. Velikanska nesreča je bila neizogibna. To se je zgodilo vse s tako hitrostjo, da je bila vsaka pomoč samo v božjih rokah. Tik pred križem poleg ceste se je nenkrat voz pretrgal in zdvijana žival je samo s prednim delom voza bliskoma dirjala proti Krškemu, dr. Šusteršič pa je ostal z zadnjim delom voza na mestu. Od vseh strani so hiteli ljudje na mesto nesreče. Na čudovit način je ostal dr. Šusteršič živ. Prvi trenotek se je mislilo, da je zlomljena desna noga. Dr. Šusteršiča so prepeljali v krško bolnišnico, kjer sta bila gospoda zdravnik Gallasch in dr. Karserberger takoj na mestu, ter sta konstatirala, da noga ni zlomljena in da ima dr. Šusteršič samo močan udarec na nogi, vsled katerega kakih 14 dni ne bo mogel izvrševati svojih poslov, da pa je sicer izven vsake nevarnosti. Dr. Šusteršič bo moral za nekaj dni ostati v krški bolnišnici pod požrtvovalno postrežbo usmiljenih sestra. Ob vsej nesreči se torej more govoriti le o izredni sreči. Ako bi se voz nakrat ne pretrgal na dva dela, bi bil dr. Šusteršič brezdvomno izgubljen, ker bi nihče ne mogel ob pravem času ustaviti zbesnele živali. Tako je dr. Šusteršič na uprav čudovit način ostal pri življenju.

V torek so pripeljali gosp. dr. Šusteršiča v Ljubljano in poklicali k njemu zdravnika dr. Šlaimerja in dr. Schusterja. Kakor poroča „Slovenec“ sta zdravnika konstatirala, da je gosp. dr. Šusteršič na ranjeni nogi zlomljena kost in da bode potreba za zdravljenje 30 dni. Med raznimi odličnimi osebami, ki so izrekle gosp. dr. Šusteršiču sočutje, nahajata se tudi min. predsednik dr. Korber in kranjski deželni predsednik baron Hein. Tudi mi izrekamo na tem mestu gosp. dr. Šusteršiču naše iskreno sočutje z željo, da bi kmalu popolnoma okrevale.

Prva kuhinjska šola v Gorici. — Na razna vprašanja odgovarjamo, da se kuhinjska šola nahaja v Gorici v ulici

Vetturini št. 9. S šolo je združena tudi obednica, kjer se dobiva po nizki ceni kosilo in večerja.

Obmejne ceste. — Po tolikih neprilikah in ovirah prišlo je vprašanje o gradbi ceste od Golegabrda do Britofa in od Vrhovelj čez Kobališče in Marijino Celje do Srednjega v varno zavetje. Znano je, kako se je g. dr. Tuma trudil, da bi bil pridobil vladno podporo 352.000 K, namenjeno temu podjetju, za druge namene, in kako se je trudil, da bi bil uničil prizadevanja gg. grofa A. Coroninija in dr. Gregorčiča za to podjetje. Posrečilo se mu je, da je stvar sicer zavlekel a vendar ni dosegel svojega prvotnega namena, pokopati izkrene želje obmejne prebivalstva, ki si prizadeva že od l. 1864, da bi prišlo do teh toliko potrebnih prometnih zvez.

Novi deželni odbor je takoj začetka januarja zopet vzel to zadevo v roke in posrečilo se mu je, odstraniti vse ovire temu podjetju. Odbornik Berbuč je šel osebno v Kozbano, da bi pridobil tamonjske prebivalstvo za to, da bi vsprejelo in zagotovilo 10% prispevek za to podjetje. Posrečilo se mu je, urediti to zadevo v polno zadovoljnost vseh prizadetih činiteljev ter odstraniti zadnjo oviro delu.

Po tem je imela govoriti samo še vlada zadnjo besedo. C. kr. namestništvo je pripoznalo in odobrilo uredbo dež. odbora v zadevi zagotovila 10% prispevka kozbanske županije ter z dopisom dne 20. okt. 1902 naznanilo, da se odda delo za spodnjo cestno črto od Golegabrda do Britofa dne 25. nov. t. l. onemu, ki poda za to najugodnejšo ponudbo.

S tem je storjen prvi korak za gradbo ceste ob Idriji; a ni dvoma, da se začne graditi v kratkem tudi gorenja črta od Vrhovelj do Kobališča, ki je tudi silno potrebna in nujna. Vse delo, ki je velike strategične in gospodarske važnosti obdrži vlada v svojih rokah, čemur ni ugovarjati, vendar bi pa opozorili naše prebivalstvo ob italijanski meji, naj samo izkoristi to priliko in kolikor zmogoče z domačimi močmi delo izvrši. Obe cesti bosta stali po dosedanjih predvah 440.000 K. Ta denar naj bi ostal v deželi in v okraju, kateremu je namenjen. Prebivalstvo v onih krajih je bilo zapuščeno in zanemarjeno, zato je tudi siromašno; a sedaj ima priliko, da si pri delu kaj zasluži.

Ogenj. — V noči od četrta na petek nastal je v Prvačini ogenj. Gorela je hiša g. Zorna št. 115. Prihiti so na pomoč tudi ognjegasci iz Gorice. Hiša in senik pogorela sta popolnoma. Začelo je goreti tudi v sosednji hiši št. 116. Ta slednja hiša je zavarovana. Ni pa bila zavarovana hiša g. Zorna. Pri gašenju bila sta dva goriška ognjegasca poškodovana.

Cigan Gašpar Held, o katerem smo zadnjič poročali da je skočil z 30 m visokega zida gradiščanske jetnišnice, padel je na pod zidom nahajajoče se gnojšče. Pri vsem tem pa, da si je zlomil nogo, začel je koj groziti nekemu možu, ki se mu je hotel približati, ter metati vanj kamenje. Held je bil rojen v Postojni, star je 28-let in je jetičen. Poleg vsega tega pa je vendarle, kakor se vidi, pravi cigan.

Izpred sodišča. — Jednajst letni Karol Čej se je dne 22. avgusta t. l. igral ob potoku Koren s kladivom. Tolkel je ž njim po neki kameniti plošči. Ko ga je zapazila jeden in petdesetletna mesarica Jožefa Gregorič, lastnica omenjene kamenite plošče, tekla je k njemu ter ga ponovno tako močno sunila, da je fantič padel v potok v katerem je stala voda nad meter in pol visoko in si pri tej priliki zlomil levo roko. Vsled tega so ovadili Jožefa Gregorič sodniji in se je v četrtek vršila proti nji kazenska obravnav. Obsojena je bila na 6 tednov ječe s postom. Ob enem pa mora poplačati vse stroške namreč 10 K za zdravila 20 K za zagovornišvo in pokriti mora tudi vse bolniške stroške. Poleg tega pa mora plačati Čejevim 200 K kot odškodnino za prestane bolečine.

Surovi sinovi. — 57-letni A. Gabrijelčič iz Kojškega se je ob trgatvi sprl s svojimi sinovi. Ti so ga tako pretepli, da so očeta morali prepeljati v bolnišnico.

Iz Imenjega pri Šmartnem se nam piše: Letošnja trgatve, katero smo ravnokar srečno dokončali, obnesla se je, hvala Bogu z malimi izjemami na popolno zadovoljnost naših Bricev, in sicer glede kakovosti kakor tudi glede količine vinskega pridelka. Pridelali smo toraj obilo in prav dobrega vina; zato vabimo gospode kupce s Kranjskega, s Hrvaškega, Koroškega kakor tudi z naših goriških hribov, da nas kmalu obiščejo in v obilem številu. Prepričani naj bodo, da jim postrožemo letos z jako dobro vinsko kapljico.

Ozdravel je oni 92-letni Hrvat iz Dobravelj, katerega so pred štirimi mesci pripeljali v tukajšnjo bolnišnico ker mu je strel voz nogo. Nogo so mu morali takrat odžagati.

Proračun goriškega mesta — Izložen je pri tukajšnjem magistratu proračun goriškega mesta za l. 1903. V teku 14 dneh si ga ima pravico pregledati vsaki davkoplačevalec.

Pobegnil. — Znani tat 24 letni Albert Buligatti bratranec onega Buligattija, katerega je te dni aretirali v Trstu policijski oficijal Tiz zaradi v Vidnu doprinešenega cerkvenega ropa, je prestal v tukajšnjih zaporih kazen na katero je bil zaradi več tatvin obsojen. Ker je pa sodišče ob enem razsodilo, da se mora Buligatti po prestani kazni iztirati iz naše države, spremljaj ga je predvčerajšnjim neki mestni stražnik do bližnje odgozne postaje v Korminu. Ko sta prišla tja in je hotel stražnik Buligattija izročiti, popihal jo je ta hkratu tako naglo, da ga niso mogli prijeti.

Proti alkoholizmu. — Vlada je predložila državnemu zboru zakonski načrt proti alkoholizmu. Prodaja žganja in spiritoznih pijač bode s tem zakonom jako omejena. V krajih kjer prebiva pod 500 ljudij izdalo se bode samo jedno dovoljenje za prodajo opojnih pijač.

Slovenska kuharica ali navod, ukusno kuhati navadna in imenitna jedila je ravnokar izšla v katoliški bukvarni. Peti pomnoženi natis. Cena nevezan 3 K. nevezan 3 60 K. po pošti 20 vin. več. Ta knjiga obsega celo vrsto navodil za najfinejša in najpriprostejša jedila. Ker je knjiga res temeljita in obsežna ter potrebna vsem gospodinjam različnih stanov jo toplo priporočamo.

Novi slovenski odvetaik v Trstu. — Odvetnik gosp. dr. Stanič se je preselil v Trst.

Štrajk Lloydovih kurjačev v Trstu. — V sredo zvečer začeli so zopet štrajkati v Trstu Lloydovi kurjači. Lloydovi kurjači namreč imajo svoje društvo za posredovanje pri službah. Oni zahtevajo, da ne Lloydovi kapetani, ampak njih društvo za posredovanje pri službah ima določiti, kateri kurjači se imajo poklicati v službo. Po tej zahtevi, bi se moral vsaki Lloydov kapetan, ki bi potreboval na svojem parniku kurjačev, obrniti do tega društva in bi si ne smel on nikakor izbirati kurjačev. Ker pa ni Lloydovo društvo privolilo v to zahtevo, so začeli kurjači koj štrajkati in pridružili so se jim tudi mornarji. Vsled tega vstaviti sta morala dva Lloydova parnika vožnjo po morju.

Nova vojašnica v Trstu. — V Trstu bi radi preložili sedanjo veliko vojašnico kam drugam. Prostor, na katerem je ista sezidana pa bi parcelirali in bi se na njem sezidale nova poslopja, primerna za stanovanja in trgovino. V tej zadevi so se vršila med tržaško mestno upravo in med vojaško upravo tudi že pogajanja. Pravijo, da vojaška uprava ni v principu nasprotna tem nameram. Mestna uprava pa je storila v tem oziru jeden korak dalje. Stopila je namreč v dogovor z lastnikom nekega zemljišča v Chiadinu ter mu ponudila za zemljišče 400.000 K. Lastnik tega zemljišča se imenuje namreč Wildi.

Telefon brez žic. — Inženier Pansa je zaprosil patent na svojo iznajdbo brez žičnega telefona. Inženier Pansa zagotavlja, da bode mogoče z njegovim aparatom na veliko večjo daljavo vloviti glas, nego je mogoče brzojaviti z Marconijevo brezžično brzojavno iznajdbo.

Obsojen zaradi krivega pričanja. — V sredo je bil obsojen na pet mesecev ječe v Zagrebu socialista Fink, ki je po svojem lastnem priznanju iz strankarske mrznje v preiskavi krivo pričal proti Hinku Sirovatki.

Potres. — Včeraj popoldne ob dveh urah je bil v Zagrebu precej močen potres trajajoč 2 sekundi. Čulo se je tudi podzemeljsko bobnenje.

Deželni poslanec kranjski gosp. Božič se je preselil iz Podrage v Gerovo pri Čabru.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 16. septembra do 14. oktobra poslali prispevke p. n. gospoda in društva: Upravištvo „Slov. Naroda“ 225/28 K, uredništvo „Slovenca“ 28 K, Anton Nabergoj na Proseku 40 K, trdka Iv. Perdan od vžigalce 600 K, župnik Iv. Vrhovnik namesto venca 1 prof. Iv. Vrhovcu 10 K, Antonija Kadivec izkupilo za družbene znake 133/20 K, učitelj Mirko Kožuh pri Sv. Martinu na Paki zbirko učiteljevovjakov 8 K, adjunkt Drag. Dolenc na Dunaju 1/30 K, občina Trnovo pri Ilirski Bistrici 20 K (po „Sl. N.“), kaplan V. Poljanec v Škocjanu (Kor.) ob gođovanju g. M. Ražuna v St. Jakobu nabranih 20

K; podružnice: ženska frančiškansko-šenklavska pokroviteljstvo trdke Gričar & Mejač 200 K, ženska šentpeterska pokroviteljstvo iste trdke 200 K, za Šteben in okolico 25 K, na Greti 200 K, za Velikovec in okolico 80 K, za Lehen (Štaj.) 49 K, moška v Ilirski Bistrici 133/47 K.

Nova pošta. — 1. novembra 1902 odpre se v Suhorju, v političnem okraju Črnomelj, nov poštni urad, ki se bode pečal s pisemsko in vožno pošto ter obenem služboval kot nabiralnica poštne hranilnišnega urada. Zvezo bode imel s poštним omrežjem po poštni vožnji, ki vozi vsak dan med Rudolfom in Metliko.

Slovensko društvo „Ilirija“ v Pragi si je izvolilo na občnem zboru sledeči odbor: predsednik Anton Bernot, stud. phil.; tajnik Ciril Jekovec, stud. ing.; blagajnik Ivan Balant, stud. phil.; knjižničar Janko Pretnar, stud. iur.; arhivar in odbornikov namestnik Ljudevit Pifko, stud. phil.; preglednikoma sta bila izvoljena Mirko Koršič, stud. iur., in Julijan Pavliček, stud. iur.

Kdaj bo na Dunaju 2 milijona prebivalcev? — Kakor je pokazalo na Dunaju ljudsko štetje iz l. 1900, je štela takrat prestolnica 1,648,334 civilnih oseb in 26.000 vojakov. Statistika kaže, da se pomnoži prebivalstvo na Dunaju povprečno vsako leto za 35.000 oseb. Ako se to število vsled kake bolezni ali radi česa drugega ne bo zmanjšalo, potem bo štel Dunaj januarja meseca l. 1910 dva milijona prebivalcev.

Čuden slučaj blaznosti. — V soboto so ustavili na Dunaju mladega moža, ki je vzbujal sum, da je blazen. Že nekaj dni prej je ustavljal šolske otroke, očedil jim čevlje ter jih potem poljubil. Mladi mož je dovršil tehniške študije v Pragi in je tudi tamkaj pred par meseci čedil otrokom na cesti čevlje. Izpovedal je, da ga sili nekaj z vso močjo, da mora opravljati prav nizka dela. Redarstvo ga je izročilo psihiatrični kliniki.

Poneverjenja. — V Judenburgu so prijeli dunajskega magistratnega uradnika, ki je poneveril 7000 K. Blagajničar drž. žel. Dubravsky je poneveril 2300 K ter zbežal.

Pruska žrtva. — V Poznanju so obsojili bivšega uradnika poljskega lista „Praca“, I. Kuriatowskega, v petnajstletno ječo, ker je baje ščuval proti cesarjevemu potovanju v Poznanj.

Ženski punt v bolnišnici. — V Mannheimu na Nemškem so bile v bolnišnici radi nekega prestopka nekatere pacientinje s tem kaznovane, da so se morale malo postiti. A nato je nastal takšen hrup, da so bili vsi sosedje bolnišnice razburjeni. Peterim najhujšim razsajalkam so dali posilni jopič ter jih odvedli v oddeljene sobice. Ali vrišč še potem ni ponehal, da so morali končno z gasilno brizgalno poskropiti razvnete divjakinje, ki jih je potem mrzla voda nekoliko ohladila.

Brezsrčen sin. — V Genzanu, v spodnji Italiji so zaprli vincarja Candida Baldanti, ker je imel zaprto svojo petinsemdesetletno mater v neki umazani izbi in sicer okovano v verige. Našli so jo ko je jedla umazana zelišča, katera ji je pokladal sin.

Umorjen misijonar. — Iz Maroka se poroča, da je bil v Tezu na roparski način umorjen neki angleški misijonar. Njegov morilec je bil neki Turek, ki je koj po umoru zbežal v turško mošejo, misleč, da je tam popolnoma varen. Ali tamošnji sultan dal ga je takoj privleči iz mošeje, ter ga pred mošejo koj ustreliti.

1300 oseb pokončenih. — V zahodnem delu otoka Martinique je začelo pet ognjenikov bruhati, pri čemer je baje uničenih 1300 oseb.

Rudeči nos. — Marsikdo, ki nosi to neprijetno krasoto na svojem obrazu bil bi vesel, ako bi se je mogel iznebiti. V „Semaine Medicale“ svetu, je nekdo priporočal, da naj oni, ki ima rudeč nos, poklada nanj platneno rutico namočeno v bencin. Ta tekočina dasi neprijetno diši, pa vendar koži ne škoduje, pa v kratkem pomaga, da nos izgublja rudečo barvo in postane normalen.

Ženska šola za kadenje — V Londonu obstoji posebna ženska šola za kadenje. Ta šola je razdeljena v tri razrede. Vsprejemajo se vanje gojenke stare nad 18 let. V prvem razredu se uče delati cigarete. V drugem razredu začno že kaditi in sicer najprej cigarete in potem tudi smodke. V tretjem razredu pa se vrši pouk o razlikovanju najraznovrstnejših vrst tabaka, o raznih boleznih tabakovega listja, o škodljivosti nikotine. Podučujejo se gojenke v tem razredu tudi o trgovini s tobakom. Poleg tega se vadijo v tem razredu gojenke tudi v raznih načinih kadenja, kakor n. pr. kako spuščati dim skozi nos, i. t. d., i. t. d. Tudi o različnih pipah je tu govora. Med go-

jenkami se nahajajo celo sivolase dame. Zdaj pa naj reče kdo, da svet ne nori.

Skrunitve mrličev. — Na pokopališčih v Indiani so prišli na sled velikim skrunitvam mrličev. Nad 1200 mrličev so zločinci oropali ter jih potem prodali anatomičnim zavodom. Glavni krivci so pastor Lambell in trije vsenčiliščni profesorji.

Obsojen na 150 let ječe. — V Kodanju se je mudil te dni zanimiv gost Peter Aumeghian po rodu Armenec, iz Carigrada. Mož je bil sotrudenik prepovedanega turškega lista „Stamboul“. Ko so ga turške oblasti začele zasledovati, pobegnil je v Evropo ter okoli 14 let živel v I. rizu. Kot član evropskega armenskega kluba v Parizu, je pričel živahno protitursko agitacijo s predavanji v raznih mestih, posebno pa še na armenskem kongresu v Haagu. Pisal je mnogo v razne francoske liste. V Carigradu so seveda strogo opazovali njegovo delovanje in turške oblasti so ga incontumaciam za vsak političen greh obsodile na primerno dobo ječe. Teh obsodb se je nabralo toliko, da bi moral Peter Aumeghian presedeti v ječi 150 let, nota bene, ako bi tako dolgo živel in ako bi ga turške oblasti dobile v svoje roke.

Papirnata doba. — Znano je, da se dandašnji rabi papir za naraščajoče namene, za katere prej ni služil. Izdelovanje papirja je doseglo toliko višek, da se mora človek kar čuditi. V najnovejšem času izdelavajo v Ameriki iz papirja — cipele (čevlji, kakoršne poznamo mi iz rujava usnja), ki so izvenredno lahke, a se od usnjatih ne razlikujejo v ničemer. Ti papirnati čevlji, da so zelo praktični zavoljo svoje lahkote, pa se dajo tudi fineje izvršiti nego iz usnja. — Ni dvoma, da naidejo te cipele svojo pot iz Amerike v Evropo.

Narodno gospodarstvo.

Oddaja cepljenih sadnih dreves po znižanih cenah.

Vodstvo slovenskega oddelka deželne kmetijske šole v Gorici, odda letos kmetovalcem Goriško-Gradiščanske 2500 sadnih dreves po znižani cenah in sicer: jablan, češenj, češpelj, hrušk, breskev in ringlotov. Jablane visokodebelnate po 16 vin. (kakih 400); jablane poldebelnate po 12 vin. (kakih 150); češnje visokodebelnate po 16 vin. (kakih 700); češnje poldebelnate po 12 vin. (kakih 50); hruške cepljene na divjak po 20 vin. (kakih 600); hruške cepljene na kutno po 16 vin. (kakih 200); breskve cepljene na marjane po 16-20 vin., češnje cepljene na marjane po 12-16 vin., ringlote cepljene na marjane po 12-16 vin., vseh skupaj 450. Razdelitev se vrši v razmerju s številom dreves in prosilcev. Oglase na dopisnici jo doposlati vodstvu do 10. novembra t. l. Na to obvesti vodstvo vsakterega kmetovalca z dopisnico, koliko dreves mu je odločilo in kdaj naj pride po nje.

Apno v kmetijstvu.

Apno v kmetijstvu je naslov ravnokar izšli knjižici, ki jo je spisal g. Francišek Štupar, tajniški pristav c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Marsikje zemlji nedostaja apna, in kmetovalec tamkaj navzlic skrbnemu obdelovanju in gnojenju ne more priti do pravega uspeha, ker v rastlinski hrani manjka apna. Apno pa ni le rastlinska hranilna snov, ampak se z njim v mnogih slučajih zemlja tudi rahlja in zboljšuje, zboljšuje se krma in se zatirajo rastlinski škodljivci. Vse to knjižica pojasnjuje poljudno in natančno, tako da jo bo vsak kmetovalec s pridom čital. V I. delu knjižica popisuje apno, kaj je, kje se nahaja, kako se pretvarja in kakšen pomen ima v kmetijstvu. V II. delu pa uči, kako se zemlja spozna, da potrebuje apna, ktere snovi se rabijo za apnenje, kako se pripravljajo, kako in kdaj se apni, po koliko apnenih tvarin je potrebnih za apnenje v najrazličnejših slučajih, v kakšnem razmerju je apno z drugimi gnojili, uči pomen klajnega apna ter porabo apna pri uničevanju kmetijskih škodljivcev.

Knjižica obsega IV + 56 strani male osmerke in jo pojasnjuje 11 podob. Dobiva se v pisarni c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani ter stane samo 30 vinarjev s poštnino vred. Zaradi važnosti in zelo nizke cene knjižico toplo priporočamo.

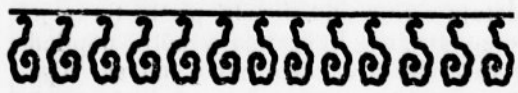
Trgovski poslovodja

išče službe. Isti je 27 let star, oženjen. Ima spodnjo realno in trgovsko šolo. — Službo nastopi z novim letom. Prijavne ponudbe pod „Poslovodja“ na upravnistvo „Gorice“.

Romarjem na Sv. Goro
kakor tudi slavnemu
občinstvu v obče se
najljubše priporoča

kavarna „Central“ v Gorici

na Travniku tik cerkve
sv. Ignacija. Lastnik je
Filip Pečenko iz Rihem-
berga. Na razpolago ima
nad 100 časopisov, kava
in likerji najboljši, po-
strežba točna, čistoba
izgledna, cene so ka-
kor v drugih kavarnah.

Velika zaloga

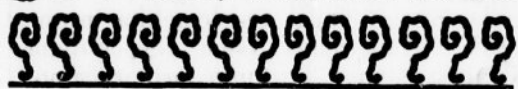
gotovih oblek

vsake vrste in vsake mere.

!!! Brez konkurence !!!

ANTON KRUŠIČ,

trgovec in krojaški mojster
v Gorici, Vrtna ulica št. 26.

Blag. gosp.
Gabrijel Piccoli,
lekar,
dvorni založnik Nj. svet. papeža
v Ljubljani.

Potrujem sprejem ste-
klenic Vaše tinkture
želodec, katero moram
najtepleje vsakomur pri-
poročati, kajti rabim jo že od leta
1878. in zmiraj mi je kot izbornu
nekuhujoče zdravilo služila pri želo-
dčnih in črevesnih boleznih.

Krmin, 13. maja 1897.

Miroslav Leitner
c. kr. davčni blagajnik.

Z uporabo Vaše izborne tinkture
za želodec sem rešen skoro dve
leti trajajoče želodčne bolezni ter
sem popolnoma ozdravel, kar z lahko
vestjo potrjujem in to tinkturo za
želodec le priporočam vsem, ki trpe
na želodčni bolezni.

Strasoldo (Primorsko) 6. marca 1898.

Karol grof Strasoldo.

Se prodaja v lekarnah v Gorici, Tolminu,
Trstu, Istri in Dalmaciji po 30 vin. steklenica.

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji,
izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške
po meri, bodisi fine ali pa
priproste.

Priporočata se svojim rojakom
v Gorici in na deželi, posebno pa
č. duhovščini in učencem srednjih
in ljudskih šol za obilna naročila.

V mirodilnicah

ANTON MAZZOLI

Gorica,

Gosposka ulica in tekališče G. Verdi
se prodaja

vse kemično čiste pridelke za
uravnanje vina, kakor tudi ka-
deča žveplena kislina za čiščiti
vinsko posodo, namreč: sode,
čebre itd. itd.

Organist

se išče za Podbrdo ob Bači. — Po-
trebni podatki izvejo se v župnišču.

Župni urad v Podbrdu,

19. novembra 1902.

„Centralna posojilnica“ v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo,
sprejema hranilne vloge, katere ob-
restuje po 4½ polumesečno;
nevdignene obresti pripisuje konec leta
h glavnici. Rentni davek plačuje poso-
jilnica sama.

Daje posojila udom na osebni
kredit po 6% in na vknjižbo po 5½.

Sprejema člane z glavnimi dele-
ži po 200 K in z opravičnimi
deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune,
katere obrestuje po dogovoru. Za nala-
ganje in vračanje so na razpolago po-
ložnice c. kr. poštne hranilnice, tako da
je mogoče poslati denar brez poštne
stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12.
ure zjutraj in ob ponedelkih in četrčkih
tudi popoldne od 2—4 v ulici Vetturini 9.

Anton Kuštrin

Gosposki ulici h. št. 25,

(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu
občinstvu v mestu in na deželi svojo
trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo:
Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Porto-
rico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu
istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju
Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3
4, 5. Več vrst riža. Mljaveče prve in
druge vrste, namreč po ½ kila in od 1
funta. Testenine iz tvornice Žnidarskič &
Valenčič v H. Bistrici. Zveplenke družbe
sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga
mлина v Kranju in z Jochmann-ovega v
Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih
najmanje po 5 Kg. na vse kraje.

Največja trgovina krojnega blaga

„Krojaška zadruga“

Gorica, Gosposka ulica št. 7

Priporoča se v to stroko spadajoče kakovosti blaga za bližajočo se
letno dobo, kakor: volne, perkal, satin, batist, zephir svile, svile za prati,
Voille de Lanie, Tennis, Oksford, pique luknjasti. Možka sukna po vsaki
ceni v veliki izbi. Nadalje ima bogato zalogo preprog, pregrinjaj, zaves,
blaga za mobilje, platna, Chiffona, ruskega platna, Kneippovega platna,
hladevine, volnenih odev, kovtrov, srajc, bombaževin, žepnih rut itd.

Gospode opozarja na izbornu perilo, katero se razprodaja 15 %
pod ceno, dokler je še zalogo.

Pod perilo spada sledeče: bele srajce z barvanimi oprsniki ovratniki,
zapestnice, nogavice, srajce za hribolazce itd.

== Vse po najnižjih in stalnih cenah! ==

Na željo se razpošiljajo uzorci poštne prosti.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga
vsakovrstnega trdega in mehkega
koroškega in kranjskega lesa ter
pohištva, rakev (trug), vinskih po-
sod, stiskalnice za vino in sadje
vsake velikosti, kakor tudi krat-
kočasnih iger slovenskih „Mari-
janje“ t. j. ličnih in trpežnih
miz iz trdega lesu, ki imajo
znotraj tro- ali štiridelno keg-
ljišče z vrtenici in kegljavnično
blagajno po najnovejši sestavi, za
krečmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica,
priporoča p. n. občinstvu svojo
bogato zalogo, zagotavlja naj-
hitrejšo postrežbo in jako nizke
cene.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
isterskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po želez-
nici na vse kraje avstro-egrske monarhije v
sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja
tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

BRIVNICA

Anton Pucelj

priporoča svojo

brivnico v Gorici

na Travniku, in

brivsko podružnico

v ulici Tre Rê, 16.

TISKA:

Časopise - - -

Knjige - - -

Diplome - - -

Trgovske račune

Cenike - - -

Vabila za veselice

Pisma s firmo -

Razne etikete -

i. t. d.

NARODNA = = TISKARNA

v GORICI

prevzema vsa v tiskarsko
stroko spadajoča dela in
izvršuje v moderni in okusni
obliki po tako nizkih cenah
da se ne boji nikake
konkurence.

TISKA:

Tisk. za duhovnije

Plakate - - -

Sprejemnice - - -

Računske sklepe -

Pobotnice - - -

Razne posetnice -

Poročnice - - -

Osmrtnice - - -

i. t. d.

GORICA

(Večerno izdanje)

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri popoldne za mesto er ob 3. uri popoldne za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četletno 2 K.
Prodaja se v Gorici v tabakarnah Schwarz v Solskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

Uredništvo in upravnštvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnine pa na upravnštvo »Gorice«. Oglasi se računjo po petitvratih in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računjo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Nemški cesar in turški sultan.

Aspiracije vsenemške »realne politike« v Orijentu so znane in so take, da bi zamogle vznemirjati na Vzhodu interesovane države; v resnici pa vznemirjajo turške diplomatske kroge in ne manj sultana Abdul Hamida samega. Poslednji je namreč jel uvidevati, kam ga je zaneslo »menško prijateljstvo«, ki je najbolje označeno v nemškega cesarja porcelanastih servisih, kot obligatnem daru vsem onim vladarjem, katerih naklonjenost naj bi Nemčiji zagotovile kot porcelan razdrobljivo »nemško prijateljstvo«.

Sultan Abdul Hamid, in njegov diplomatski zbor že dlje časa z nezaupanjem in skrbjo opažajo naraščajoče »turkofilstvo« v Nemčiji.

To turkofilstvo nemške diplomacije in trgovsko-političnih krogov nemških, seveda ne izvira iz simpatije do turškega turbana, jednako kakor ni nemški cesar šel pred par leti iz ljubezni do sv. vere v Palestino prevzemat protektorat nad tamošnjimi nemškimi »kristjani«. Saj so takrat vsenemški listi na glas vriščali o velikanskih pridobitvah — nena verskem, Bog varuj! — marveč na gospodarsko-političnem polju v Orijentu, tako glasno namreč, da jih je neprevidneže, pruska vlada morala prijemati za dolgi jezik. Dokler vsenemci niso smatrali za dogovorjen svoj politični načrt v Mali Aziji, tako dolgo so molčali in mešali štrečno med narodi na Balkanu; nemški cesar je sklepal osebne zveze s turškim sultanom, se mu hlinih le kot dobrega zaščitnika nemških vernikov v sultanovi državi, vernikov, ki ne kanijo češ nič slabega, a tako pod roko mu je izvil koncesijo za bagdadsko železnico in nekaj iradejev v prilog nemški špekulativni podjetnosti. Ko je turško nasilstvo igralo krvave orgije med balkanskimi Slovani, bili so nemški diplomatski krogi oni, ki so za odrom ploskali vihtenju krvavega handžara, mesarjajočega po slovanskem in krščanskem mesu; ko je sultanova vlada izdala parolo, da neusmiljeno iztrebi 300.000 Armencev, ko so se na bregovih Bospora vršila strašna klanja armenskih kristjanov, ob katerem se je

zgražal ves civilizovani svet, — takrat bila je nemška diplomacija na čelu s svojim cesarjem, ki je pritrjevala tem grozovitostim iz preračunjenega laskanja turški krvoločnosti in iz ozirov na svoje gospodarsko-politične namene. Vsenemška politika dobro ve, da jej je nevaren vsak delaven in zaveden narod na Vzhodu kar so Armenci v polni meri, le lenega Turka, da se jej ni bati. Zaradi tega je molčala k iztrebljenju ondodnih kristjanov, vodeča le svoj samopašni cilj. Da! Ko je meseca avgusta 1896 tekla v rekah armenska kri po ulicah carigradskih, takrat je pošiljal nemški cesar turškemu sultanu darila, svoj razdrobljivi porcelan....

Turčija je smatrala Nemčijo za svojo najboljšo zaščitnico nasproti »nenasitni« Rusiji, in nemški cesar je bil sultanu najboljši jamstvo za obstanek njegove trhle oblasti v evropski Aziji.

Ali časi so se spremenili. V Yildie Kiosku so začeli z grozo spoznavati, da je to nemško prijateljstvo postalo polip, ki koče »bolnemu možu« (Evropski Turčiji) izpiti še zadnjo srago življenskega soka. Naseljevanje nemškega ljudstva ob reki Jordan, nastop nemške prometne politike v Carigradu in preplavljenje vse Male Azije z nemškimi agenti dvomljive vrednosti je moralo konečno odpreti oči tudi lenemu Turku na njegovem mehkelem divanu, da mu je zastal opojni dim v turški pipi. — In turški sultan si je jel prepovedovati nemško prijateljstvo, prepovedal je vsem svojim podanikom prodajati zemljo nemškim agentom in za jedno jel spoznavati, da je vedno še bolje iti z resnobno Rusijo nego pa z zvijačno in lačno Nemčijo. Obisk ruskega velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča v Carigradu, njega prisrčni sprejem od strani sultana in slavnosti v prelazu Šipke, pri katerih se je skrbno izogibalo vsakemu izzivanju Turčije — to so precejšnja znamenja, da je Rusija na dobrem potu, da izrine Nemčijo od svoje »turške žrtve«.

Od tega časa so tudi jako vtihnili nemški glasovi glede politike v Orijentu in Turčija nima niti resne volje, da zatré macedonsko gibanje, ki je precej nevšečno berolinski diplomaciji, t. j. onim nemškim krogom, ki bi ne hoteli katerih

bovje... No! baš pred oči trentarskega vikarja Abrama, kakor češ: zdaj pa sodi, kdo od teh bolje zasluži četirinožni naslov: ona, ki sta privezana, ali ona, na katera sta privezana? Ko pa razsodnik pogleda v »Sočo« štev. 109 od 18. t. m., visečo na repih osla in mule, izreči se mora v prilog — privezanima... ut figura docet! Kajti v tej številki je toliko dokazov o z odliko prebitih izpitih v oslo- in mulologiji omenjenih četirinožnikov, da bi moral vikar Abram še po vrhu vzklkniti:

Na veselje naše
Vse na svetu skupaj paše!

No, oglejva si pa g. urednik še midva pobliže citirane duhovitosti v »Soči« štev. 109 od 18. t. m. Tu »pade v oči« posebno Gabrščekljada »Klerikalni prvaki med ljudstvom«. Z naporom osla, ki leze z na hrbtu si privezanima lastnikom »Soče« v trentarske strmine, dokazuje furbac (g. stavec, da mi ne naredite iz furbaca f a r b a r!) da dr. Gregorčič kot državni poslanec še ni storil toliko za ljudstvo, da bi ga ne bilo treba biti

koli sprememb na Balkanu v stalno zboljšanje slovanskih narodov. Zaradi tega so se tudi protivil reformam v evropski Turčiji nemški zastopniki pri baški mirovni konferenci in se berolinski politiki isto tako še danes z vso silo vpirajo izpolnitvi člana 23 berolinske pogodbe, ki garantira zboljšanje položaja macedonskih Slovanov pod patronanco Evrope.

Tako se je Nemčija v istini pokazala popolnoma sebično in nezanesljivo državo v evropskem koncertu, kateri so njeni interesi celo nad življenjem stotisočev nedolžnih kristjanov, — da celo nad obstankom one Turčije, kateri je hlinila svoje prijateljstvo. Te dni je obelodanil pruski pastor Naumann politično brošuro (nemški pastori se smejo vtikati v politiko in celo v veliko politiko, proti temu ne zinejo naši talminarodnjaki nikdar besede!) v kateri odobrava politiko turškega sultana, — ali taki in jednaki pojavi gotovo ne pridobijo več srca Abdul Hamidovega, ki je spoznal v prijateljstvu nemškega cesarja samega le politično šah-igro in to spoznanje je, neglede na turško smrtno sovraštvo nasproti kristjanom Slovanom, velike važnosti za bodoče politične odnošaje na Vztoku.

Dopisi.

Iz Cerkna. — Elementarne nezgode, posebno pa slana, toča in nalivi, množijo se pri nas od leta do leta, vedno bolj uničujejo naše poljske pridelke, odnašajo zemljo z njiv in pokončujejo naše travnike z nanosi kamenja in gruča tako, da pri nas raste beda od leta do leta ter sili naše ljudstvo k izseljevanju. Tudi letos so napravile take nezgode mnogo škode pri nas, vsled česar se je čutilo naše županstvo prisiljeno se obrniti s to-le prošnjo do slavnega deželnega odbora:

»Udano podpisano županstvo je vložilo vže v tekočem letu prošnjo v zmislu tamošnje okrožnice za podporo iz državnih sredstev našemu po zaporednih elementarnih nezgodah hudo zadetemu ubožnemu hribovitemu okraju. Nezgode pa še čedalje huje nastopajo, se vrstijo ena hujša od druge ter preté okraj

ali vsaj toliko, kakor dr. Tuma za omenjene posestnike, ki so »lifrili« na Dunaj železniške pragove. »Želje ljudstva«, da so dr. Gregorčiču daveta briga, ko je vendar želja ljudstva tudi ta, »da se davčno breme olajša«, ali da se glasuje v deželnem zboru za Štrekljev predlog puncto »povišanja brezobrestnih posojil«, ali tudi ta da se pokaže poslanec vozeči se na Dunaj, na nabrežinskem kolodvoru o priliki izgrediv avstrijskega patrijotizma itd. itd. — za vse take in jednake »želje ljudstva« se dr. Gregorčič nič ne briga, to pa baje samo zaradi tega, ker je dr. Gregorčič pisal deželnemu poslancu Grči, da mu sporoči želje ljudstva na shodu na Cesti, na shodu namreč, kateri so se drznili »klerikalci« obdržavati, ne da bi bili prosili za to dovoljenja generala »narodno-napredne« stranke dr. Tuma ali njegovega tambour-majorja, Andreja z Livka...

No, g. urednik, to bodele zdaj že sami priznali, da ima biba-léze-tovornese-člankar v »Soči« prav, ker dr.

opustošiti in revno ljudstvo potisniti v največjo bedo ali pa je prisiljen izseliti.

Dne 28. julija t. l. je malone ves prvi pridelek žita pobrala huda toča; radi tega je tudi že c. kr. davčna oblast odpisala za davčne občine Bukovo, Gorje in Jesenico po 3/4, za vse ostale občine tukajšnjega županstva pa 1/2 (polovico) popusta pri izravnih davkih na vseh poljskih pridelkih.

V noči med 17. in 18. avgustom t. l. se je pojavil zopet po vsem županstvu strahoviti naliv, kateri je opustošil mnogo rodovitnega polja, razdril in pokvaril je vse ceste, občinske kolovoze in poti.

Županstvo je dalo takoj po zapri-seženih cenilih preceniti škodo, prizadeto po omenjenem nalivu. Cenilna komisija je cenila škodo poplave njiv, travnikov in vsadov zemlje posameznih posestnikov na 3055 kron; poškodbe pri občinskih cestah in poteh pa na 6350 kron.

Kakor je uničila toča in naliv prve poljske pridelke, tako je zopet zgodnja slana dne 21., 22. in 23. septembra t. l. popolnoma uničila zadnje pridelke, kakor turško, ajdo in sočivje.

Žalostno za kmeta trpina, ko mu je trudapolno delo celega leta vničeno. Z obupnostjo zre v prihodnost, s čim naj preživi sebe in svoje, ter s čim naj svoje njive prihodnjo spomlad zopet poseje?

Izseljevanje v tujino se čedalje bolj množi. Najbolj delavne močiso prisiljene si iskati zaslužka v daljni Ameriki, na Pruskem in po drugih krajih, da prežive sebe in svoje. Že v tekočem letu izdalo je tukajšnje županstvo 326 novih potnih listov in domovnic; ni tedaj čuda, če doma na kmetiji vedno bolj pomanjkuje delavnih močij in da kmetijstvo nazaduje, saj je ravno množče se izseljevanje ono zlo, katero preti s poginom kmetijstvu in vsem kmetijskim panogam, ako vlada ne priskrbi v domačiji revnejšim slojem vsaj kak mali zaslužek.

Udano podpisano županstvo ponižno prosi, da blagovoli slavní deželni odbor udano prošnjo visoki vladi predložiti in priporočiti, da prihiti z izdatno državno podporo na pomoč, bodisi v nakup se-

tega »člankarja«, k večjemu, da so mu še mari »latifundije«... To bi bil, kaj ne? — dr. Tuma vse drugačen poslanec, ki bi si znal »dijete« (oh, te dijete, te dijete, te svitle kronice!) vse drugače zaslužiti — pa makar kot pravi »deputato friulano«. Kajti dr. Tuma je politični veleum — in »Dreje z Livka« je njegov prerok — proti kateremu so n. pr. češki politiki dr. Herold, dr. Kramar, knezi Schwarzenbergi, dr. Pacák in dr. pravi — packi. Niti dr. Koerber bi mu ne bil kos, ako bi On prišel v svoj »diplomatski element«. Kajti dr. Tuma bi bil že davno naredil konec krize v avstrijski politiki. On bi pometal z ministri in jih prestavljal kakor »keglje«, zistem na Primorskem pa bi premenil že s tako lahkoto, kakor svojo srajco, ako jo preobleče vsako nedeljo; — italijansko večino v goriškem deželnem zboru bi s »silo svoje orjaške volje« stisnil, kakor bi bili italijanski poslanci sami limoni in bi napravil iz njih — manjšino, — kar pa je še največ: da Tuma bi bil že davno dosegel nagodbo

LISTEK.

Sobotno pismo.

(Piše Homunculus.)

Gospod urednik! Byronovega Mazzeppo poznate? Dobro. Potem tudi veste, da so ga privezali na hrbet kavkaškega žrebca, ter ga pognali čez drn in strn, čez goro in plan...

Tega kavkaškega žrebca in Mazzeppe sem se spomnil, prečitavši nekatere duševne proizvode znanih novinarskih talentov v »Soči« štev. 109 od 18. t. m. Že večkrat sem čul govoriti pametne možé slovenske, da vsa »Soča« ni vredna, da bi jo — kravi na rep obesil, k temu pa sem se domislil, daje »Soča« pač vredna, da bi jo na rep obesil, a ne kravi, marveč kaki čiški muli ali brkinskemu oslu, a na hrbet teh živalic pa sta vredna, da se ju priveže: njenega lastnika in njenega »odgovornega« urednika, ter se ju požene z bičem čez drn in strn kakor dva — Mazzeppe... In v duhu ju vidim, osla in mulo namreč, kako drvita čez drn in plan...

mena, ali pa z denarno podporo za popravo in zgradbo novih občinskih cest, da revnejše ljudstvo dobi doma kak skromen zaslužek v preživljanje sebe in družine“.

Politični pregled.

Državni zbor.

V torkovi seji poslanske zbornice je ministrijski predsednik Körber predložil zakonski načrt glede pijančevanja. Vsenemec Iro je interpeliral glede postopanja nadsvetnika Fona pri kazenski razpravi proti Staudingerju v Ljubljani. Povod interpelaciji je, da je nadsvetnik Fon pri tej obravnavi dal prečitati pismo nadvojvode Ernesta, v katerem je rečeno, da nadvojvoda svojega psa imenuje Iro. Zbornica je potem razpravljala najprej o nujnem predlogu glede ustanovitve maloruske universe. Nujnost je bila odklonjena. Glasovali so zanj samo Malorusi, Čehi, Jugoslovani in socialni demokrati. Na to je prišel na vrsto nujni predlog zastran uredbe jezikovnega vprašanja v Šleziji.

Po prečitaniu raznih interpelacij, med katerimi je bila jedna stavljena zaradi prenapolnjenih prostorov višje tehniške šole na Dunaju, a druga zaradi izgrediv pri konstituiranju olomuške trgovske zbornice, nadaljevala je v sredo poslanska zbornica razpravo o nujnem predlogu poslanca Hrubja in tovarišev, glede jezikovnih razmer v Šleziji. Hofmann izjavlja, da se Čehom ne gre za enakopravnost, marveč bi le radi izgnali nemške uradnike iz Šlezije in prišli ondi do gospodstva. Za njim je govoril Dyk, katerega so pa v enomer motili socialni demokrati in nemški nacionalci, ter Čehi, ki so mu očitali, da je dunajske Čehje prodal krščanskim socialcem, da bi glasovali z njimi pri volitvah.

Glavnim pro-govornikom je bil izvoljen pos. Lindner, proti pa Daszynski, ki je izjavljal, da narodnostna borba ne bo prej končana, dokler se ne odpravijo volivni privilegiji. Za njim govori Sehnal češki, kar razburja Vsenemce, posebno poslance Glöcknerja, Schönererja, in Bergerja, ki kriče, da si kaj takega ne dovoljuje. Čehje razeno z usivci. Radi navstalega uemira podpredsednik Kaiser prekine sejo. Po otvoritvi graja Bergerja. Sehnal zopet govori češki in konča mej živahnim odobravanjem čeških poslancev. Za njim govori Hruban.

V tej seji je prišlo med Čehi in Nemci do burnih prizorov, in le posredovanje zmernejših čeških poslancev je preprečilo pretep. Govor Dykov je motil Eldersch z medklici in mu očital, da je kot Čeh pomagal dunajskimi krščanskim socialcem Dyk na to replicira ter napada vlado zaradi sistematične germanizacije. Albrecht (nemška ljudska stranka) napada Mladočeha Breznovskega. Med obema pride do hudega prepira. Breznovsky mu kliče: „Vist od češkega denarja obogateli“ (Albrecht je tovarnar in ima mnogo čeških delavcev.) Albrecht zakliče Breznovskemu: „In vas so judje obogatili, vi antisemite?“ Breznovsky: „Vaša mati še Nemka ni, ampak je Čehinja!“ Albrecht z vzdignjeno pestjo skoči nad Breznovskega: „Vi predrznež! Svoje matere ne pustim napadati! Ona je iz nemške rodbine. Lažnivec, nesramnež!“ Breznovsky: „Da, od češkega denarja ste obogateli!“ Oba se spopadeta. Udržal ju loči.

katerima krpa dr. Koerber kakor Odisejeva žena Penelopa na svojem prvem „bališu“...

Kar torej vsi gori omenjeni politični veljaki ne zmorejo ob dolgotrajnem trudu, t. j. da ne morejo spremeniti sovražnega nam političnega toka, to vse bi dr. Tuma storil z enim mahljajem. A še več bi dr. Tuma storil. On bi bil kot državni poslanec na Nabrežini izstopil in bi bil v svojem velepriznanem avstrijskem patrijotizmu in še bolj priznani — dinastični zvestobi tržaške „cesaričine izgredivne“ nagovoril takisto veličanstveno in vladarsko-blagodušno-frazeprazno, kakor zna jedino le vladar države — pardon jedne cele „politične stranke“: „Veseli me, da ste prišli, v tem vidim jamstvo, da ste vrli patrijotje — hočem se zavzeti za Vaše težnje in le še dalje izgredujte in nič se Vam ne bo zgodilo, jaz Vam vse izravnam in ako specijelno potrebujete zagovorništva, le obrnite se na me, jaz itak vse pravde dobim itd.“ To bi se ne

Ko je češki socialist dejanski popravljal, vpili so Nemci med njegovim češkim govorom: „To ni dejanski popravek, to je govor“. Pommer vedno vpije nanj. Vsenemec Berger kliče Čehom: „Usivci! Skandal!“ Berger predlaga konec seje. Čehi kličejo: „To je dejanski popravek!“ Vsenemci razgrajajo. Schönerer: Podpredsednik Kaiser se da terorizirati od Čeha! To je češki predsednik! Več čeških poslancev plane nad Bergerja, da ga na mestu kaznujejo za razžaljenja. Ko se pa nasprotniki spoprimejo, jih ločijo zmernejši češki poslanci.

Pri glasovanju je bilo oddanih za nujnost Hrubjevega predloga 128 glasov, proti nujnosti pa 88. Ker je manjkala tu dvetretjinska večina bila je nujnost odklonjena.

Seja poslanske zbornice v četrtek je bila jako kratka. Najprej je vprašal poslanec Stein zborničnega predsednika kako dolgo bo še dopuščal, da imajo poslanci v obliki stvarnih popravkov dolge govore v tujih jezikih. Predsednik, odgovarja, da vselej opomni poslance, naj ne prekorajajo okvira, stvarnih popravkov; glede nenemških govorov pa opozarja na opetovano podane izjave. Posl. Eisenkolb urgira predložitev načrta zakona o znižanju hišnega davka. Na predlog načelnika ustavnega odseka Grabmeyerja sklene zbornica, da se takoj kot nujno razpravlja zadeva poslanca Lupu. Poročevalec je poslanec Marchet. On je v imenu odseka predlagal, da se razveljavi disciplinarna razsodba disciplinarnega senata pri Lvovskem nadsodišču, s katero je bil poslanec in deželnosodni svetnik Lupu odpuščen iz službe. Zbornica je ta predlog sprejela. Min. predsednik Körber izjavlja, da je deželno nadsodišče v Lvovu v tej disciplinarni zadevi postopalo tako, kakor so se doslej tolmačili drž. temeljni zakoni, da namreč za disciplinarno postopanje proti uradniku-poslancu ni treba pritriliti zbornice. In da mu ne preostane nič drugega nego naznaniti ta sklep zbornice Lvovskemu nadsodišču. Ta slučaj se pa more, po njegovem mnenju, rešiti le potem zakonite uredbe. Potem je sklepala zbornica o odpravi § 14, ter o graji poslancu Bergerju, ker je imenoval v prejšnji seji, češke poslance usivce. Ker je bila zbornica nesklepčna se je seja zaključila.

V včerajšnji seji poslanske zbornice je interpeliral poslanec Spisnič zaradi dogodkov pri porotni obravnavi proti morilecu Škrku v Trstu. Interpelant pozivlje vlado, da poskrbi za to, da bodo slov. in hrvatske obtožence sodili slov. in hrv. porotniki v Trstu in Rovinju. Zbornica je sprejela nujnost Klofačevega predloga glede oskrbljenosti z delom praških brezposelnih delavcev. Potem je začela zbornica razpravljati o nujnih predlogih poslanca Romanczuka in tovarišev glede kmečkega štrajka v Galiciji. Razprava v tej zadevi nadaljevala se bo v prih. seji.

Poljski klub.

Minulo soboto se je poljski klub posvetoval, kako politiko naj nastopi proti vladi. Razni člani tega kluba so ostro obsojali sedanje politiko vlade. Posebno so dokazovali, da hoče vlada, kakor to dokazujejo temeljna načela, katera je dr. Körber priobčil zaupnikom čeških in nemških državnozbornih klubov, vtihotapiti nemščino kot državni jezik. Ti klubovi člani so bili mnenja, da bi morali Poljaki stopiti v opozicijo proti sedanji vladi. Seveda do takega sklepa ni prišlo, ampak poljski klub je sklenil, da se Po-

kati, da mine „čas odmora“. Nekateri so pa dejali, da bi bil za kaj takega še bolj sposoben A. Gabršček, ki je že vaju „izstopati“ na kolodvorih iz I. in II. razreda. On bi se bil z „izgredivniki“ „temeljito pogovoril“, ako pa bi mej tem časom že tudi potekel „čas odmora“, dvignil bil bi samo svojo roko in vlak bi se moral zopet ustanoviti, pa če bi bila tudi desetkrat temu nasprotna „želja ljudstva“, vozečega se v vlak. To svojo moč, pred katero se tresejo vsi kondukterji in vlakovodje, je baje z vspehom pokazal na neki kraški postaji o priliki časnikarskega shoda...

In kaj hočete še več, g. urednik? No, na „latifundije“ in na „olajšavo davčnega bremena“ se tudi oba baje prav dobro zastopita, kajti z „latifundarji“ je „Soča“ prišla v „maslo“ pri socialnih demokratih, a dr. Tuma se je za olajšavo „davčnega bremena“ našemu kmetu zaslužnega storil v dež. zboru s svojim znanim glasovanjem v prilog — „naprednim“ krčmarjem.

Ali da ne pozabim: svojo moč in „tesno zvezo z železnico“ je pokazal

ljaki za sedaj ne obrnejo na nobeno stran, ter, da hočejo še počakati predno se izrekó za kako določno postopanje.

Vojaško posvetovanje na Dunaju.

V sredo se je vršilo pod cesarjevim predsedništvom vojaško posvetovanje, katerega so se vdeležili državni vojni ministri in ministri avstrijske in ogerske deželne brambe. Na Ogorskem se je namreč pričelo živahno gibanje proti zakonskemu načrtu glede povišanja števila vojakov za časa miru in posebno proti temu, da se pokličejo nadomestni rezervisti v stalno vojaško službo.

Deželnozbornske volitve na Moravskem.

Razmerje med Čehi in Nemci v Moravskem deželnem zboru bo po sedanjih deželnozbornskih volitvah ostalo skoraj ravno isto kakor poprej. Le v skupini mest so Čehi odvzeli Nemcem jeden mandat. Poprej je bilo v tej volilni skupini izvoljenih 19 Nemcev in 12 Čehov. Prisedanjihi volitvah pa so Nemci zmagali v 18 volilnih okrajih, a Čehi v 13 Moravski deželni zbor šteje vsega skupaj 100 poslancev. Nemci jih imajo z ustavovernim posestvom vred 49, Čehi pa 45, vračunajoč dva virilna glasova. Šest poslancev iz veleposestva pa pripada t. k. z. z. srednji stranki, ki pa v narodnih vprašanjih glasujejo vedno z Nemci.

Nemška brutalnost.

V Bielskem, v malem mestecu avstrijske Šlezije živi kakih 1700 prebivalcev. Po večini so ti prebivalci Nemci. Ali mnogo je tam tudi Poljakov. V tem mestecu so si sezidali poljski delavci svoj dom. Ta dom nameravali so v nedeljo odpreti slovesno in povabili so v ta namen tudi drnge Poljake. Nemci, ki menijo, da nima na svetu nikdo drugi pravice do obstanke nego oni, smatrali so to slavnost za provokacijo. Zato so pa napadli poljske goste na kolodvoru in v mestu z gnili majci in blatom ter nekatere ranili celo do krvi. Kaj ko bi se prepotentnim Nemcem zgodilo kaj takega pri nas v Gorici ali pa v Trstu, ko priredijo ti ljudje kak izlet ali pa kako slavnost in se pri ti priliki vedejo vedno jako izvijajoče, četudi niso ti ljudje pri nas avtohtomno ljudstvo, kakor so to Poljaki v Bielskem? Ali bi bilo tu krika in vika o barbarstvu. Nemcem seveda mora biti pa vse dovoljeno. Ako pa menijo, da bode to vedno tako se jako motijo.

Francoski ministrijski svet.

Francoski ministrijski svet se je bavil te dni s skupno pritožbo 72 francoskih škofov, naperjeno proti vladni politiki glede kongregacijskih šol na Francoskem. Ministrijski svet je sklenil, da se začne proti škofom disciplinarno postopati. Kakor se vidi, so začeli Francozi spet noreti.

Macedonsko gibanje.

„Wiener Allgemeine Zeitung“ priobčuje pogovor nekega svojih korespondentev katerega je imel z nekim odličnim diplomatom. Po sodbi tega diplomata, napravi sneg, ki je zapadel po Macedoniji gotovo konec revolucionarnemu gibanju v Macedoniji, a to le dokler bo trajala zima. Ni pa niti dvoma, da v pomladi nastane vstaja širom cele Macedonije. Vstasi dobivajo pomoči iz Bolgarije. Bolgarska vlada se je sicer pošteno trudila, da bi zabranila bolgarskim četam prehod v Macedonijo. V ta namen je pozvala celo pod orožje rezerviste treh prvih letnikov, pa zaman. Saj je pa tudi nemogoče zabraniti popolnoma Bolgarom prehod v Macedonijo, ko je vendar meja med Macedonijo in Bolgarijo dolga več sto km.

obratno vodstvo židovske južne železnice moralo reportirati o številu voznih listkov, ko so se izdali za romarje na Sv. Goro, o kateri priliki je okroglih 10.000 K prišlo na škodo — „Narodnega sklada“.

Apropos, Sv. Gora! V nekem drugem produktu „Sočinih“ duhovitosti opazujem tudi hude konkorenčne krče njegovega lastnika puncto „slepe pokorščine“ našega ljudstva... V okrajni učiteljski konferenci pa se je vršila „slovesna manifestacija zavednega (sic!) učiteljstva proti klerikalnemu terorizmu“ — „unter deutscher Flagge“.

Ako Vas, g. urednik spomnim še „škandaloznega švinda“ dr. Pupovaca z Dunaja glede njegovega častnega občanstva v Škofljicih na Koroškem, katera „afera“ tako nekako sumljivo spominja — dr. Treutovega častnega občanstva v Avberju na Krasu in s katero zadevo manipulira ista „Soča“ št. 109 od 18. t. m., — sem za danes opravil. Vodoče pa še nekaj važnega

Vam udani

Homunculus

Poskušen napad na predsednika francoske republike Loubeta.

V sredo jutraj je aretirala v Parizu policija nekega nevarnega anarhista ko se je preplaz po zidu in hotel skočiti v vrt nahajajoč se pri stanovanju predsednika Loubeta. Predsednik Loubet se navadno vsako jutro sprehaja po svojem vrtu. Aretirani anarhist ga je hotel tam počakati, da bi ga napadel. Pri anarhistu so našli bodalo in nabasan revolver.

Konec revolucije v Venecuelli.

Predsednik Castro poroča, da so vladne čete ustaše pod vodstvom ustaškega generala Matosa pri La Victoria popolnoma porazile in da je revolucije s tem konec. To pa ni resnica, kajti poraz ni bil popoln in ustaše še ni konec. Castro ima le 3000, Matos pa vsaj 6000 vojakov. Razen tega ima Matos pristaše po vsej deželi. Boj med Venecuella in Kolumbijo se je začel v juliju 1901. Castro je bil opetovano tepen Matos se je dvignil proti Castru koncem l. 1901 ter priporil več velikih zmag. Zadnji poraz Matosa ni odločilen in se ustaja proti nasilnemu in krivičnemu Castru nadaljuje, dasi ima vlada sedaj mesto La Victoria v oblasti.

Domače in razne novice.

Imenovanje. — Čast. gosp. Peter Šorli je imenovan za vojaškega kaplana II. vrste v rezervi.

Umirovljenje. — Poštarica v Sezani gospodična Eufenija Mahorčič je na lastno prošnjo umirovljena.

Odlikovanje. — Nj. Vel. cesar je podelil zapovedniku tukajšnjega pešpolka št. 47 polkovniku gosp. Hugonu pl. Leebru red železne krone III. vrste.

Umrl je v noči od četrтка na petek tukajšnji hišni posestnik in lastnik tiskarne g. dr. Eduard Seitz v 72-letu svoje dobe.

Za „Šolski Dom“ prejelo upravnštvo: J. G. v K. 10 K (ravno toliko za „Alojzijevešče“); starešinstvo v Medani zložilo na rojstvo Njegovega Veličanstva cesarja 8 K 60 vin; sorodniki pokojnega Ant. Saksida v Dornbergu mesto venca na grob nabrali 5 K; Josip Mašera, vikar 40 K.

Presrečna hvala!

Sankcijoniran zakon. — „Wiener Zeitung“ javlja, da je Nj. Vel. sankcijoniral načrt zakona, vsprejet od deželnega zbora goriškega, s katerim se uvršča v kategorijo konkurenčnih cest tista cestna črta, ki se pri Dobravi odstranja od konkurenčne ceste St. Peter Dornberg in vodi do državne ceste pri Ozeljanu, in ki se oddelja od Sv. Lucije do šole v Šempasu.

Zadnja beseda v tiskovni pravdi lastnika „Soče“ A. Gabrščka proti našemu odgovornemu uredniku Josipu Marušiču zaradi razžaljenja časti. — Kakor je znano je tiskar in lastnik „Soče“ A. Gabršček tožil našega odgovornega urednika Josipa Marušiča, ker je naš list 3. aprila 1900. na „Sočino“ izzivanje priobčil notico, v kateri je bilo rečeno: da so bili v blagajni „Goriške ljudske posojilnice“ neredi, ko je bil Gabršček tam blagajnik.

Pri porotni obravnavi, ki se je vršila dne 1. decembra 1900, bil je naš odgovorni urednik obsojen na 200 K globe in na poplačanje vseh pravnih stroškov, če tudi je bilo popolnoma dokazano to, kar je trdil naš list. Ker so se pa poleg tega pri ti porotni obravnavi vršile tudi formalne nepravilnosti, ušlo je naše zagovorništvo pri najvišjem sodnem in kasacijskem dvoru na Dunaju pritožbo ničnosti.

Ta pritožba ničnosti je bila v resnici tudi uslišana. Vsled tega je bila odrejena nova porotna obravnavna na dan 29. novembra 1901, ki se pa ni vršila ker je tedan i Gabrščekov zagovornik dr. Graziadio Luzzatto prosil, da se ista za nekaj dni preloži, uslišal je sodni dvor to prošnjo in odredil, da se ima obravnavna vršiti dne 5. decembra istega leta. Ker pa ta dan naš zagovornik ni imel časa, prenešana je bila obravnavna vsled prošnje našega zagovornika na drugo porotno dobo, to je na dan 28. junija 1902.

Ta dan se je tudi v resnici obravnavna vršila in konec obravnave je bil ta, da je bil naš odgovorni urednik Josip Marušič za nekrivega spoznan in tiskar in lastnik A. Gabršček obsojen na pokritje vseh pravnih stroškov.

Ko je „Soča“ od veselja vriskala po prvem pravoreku porotnikov z dne 1. decembra 1900, pisali smo mi takoj takrat, da pride zadeva še enkrat pred porotnike in da še le takrat se bo vedelo, kedo naj se zadnji smeje, kajti, da govorimo z Gabrščekovimi besedami, prepričani smo bili in smo še vedno prepričani, da je še jeden Bog in da je še pravica na svetu. In da se nismo motili,

pritožbi ničnosti in drugič, da so porotniki pri novi obravnavi, ki se je vršila popolnoma pravilno, našega odgovornega uradnika, kakor ni bilo tudi drugače misliti, popolnoma oprostili.

Tega mnenja pa ni bil tiskar in lastnik „Soče“ A. Gabršček. Zato je uložil proti drugi razsodbi, s katero je bil naš odgovorni uradnik oproščen, pritožbo ničnosti, ki je bila pa tako neutemeljena, da jo je najvišji sodni in kasacijski dvor na Dunaju v svoji nejavni seji po zaslišanju c. kr. generalne prokurature kar a limine zavrgel, kar nam dokazuje odlok zgoraj imenovanega najvišjega sodišča z dne 1. oktobra 1902. št. 12012, ki je bil našemu odgovornemu uradniku Josipu Marušiču dostavljen večeraj po pošti. Zdaj se vendar nam ne bode rogal tiskar in lastnik „Soče“ A. Gabršček, ako konstatiramo, da je s to zadnjo besedo v njegovi tiskovni pravdi proti našemu odgovornemu uradniku končno vendar le pravica zamagala, in da je našel on to kar je iskal.

Tiskar in lastnik „Soče“ A. Gabršček piše o stvareh vedno le tako, kakor mu kaže. Tako mu je tudi kazalo, da je pisal, da bode gotovo ovržena tudi ta razsodba in zagotavljal je, da pride cela ta zadeva še tretjkrat pred porotnike, to pa ne v Gorici, pač pa kje drugje. Mož naj bo vendar zadovoljen, da je stvar dokončana. Ali se ni mar nateklo vže dovolj stroškov, ali bi jih hotel plačati še več nego jih bode moral sedaj!

Dr. Šusteršič v smrtni nevarnosti. — O hudi nesreči, katera se je pripetila gospodu dr. Šusteršiču, ki se je hotel podati na shod, katerega je priredila v nedeljo v Kostanjevici na Dolenjskem, narodno-katoliška stranka, posnamemo iz „Slovenca“ to-le:

Včeraj bi se bila skoro zgodila strahovita nesreča. Le malo je manjkalo in dr. Šusteršič bi bil na poti na kostanjeviški shod žrtvoval svoje življenje. Dr. Šusteršič se je predvčerajšnjim s popoldnevni vlakom pripeljal na Videm, da se odpelje z vozom v Kostanjevico. Ž njim je bil tudi poročevalec „Slovenca“. Na Vidnu ni bilo na kolodvoru nobenega voza pripravljeneza in tudi vozovi z Vidma so bili vsi z doma. Končno sta dobila nekega kmeta, ki se je mudil na Vidnu s svojo kobilo in vozičkom. S tem vozom sta se na to odpeljala, a takoj se je pokazalo, da je mlada kobila izredno plašljiva. Že pri krškem mostu sta morala dr. Šusteršič in poročevalec stopiti z voza, a naposled sta vendar, ker se je na shod mudilo, zasela voz. Komaj nekaj korakov naprej pa se je kobila splasila. Poročevalec „Slovenca“ je hitro skočil z voza brez poškodbe, isto je hotel storiti dr. Šusteršič. V tem hipu pa je zbesnela žival skočila nazaj in prevrnila voz na dr. Šusteršiča. V divjem diru jo je ubrala najprej proti Krškemu in vlekla dr. Šusteršiča, katerega noga je bila zamotana pod kolo, nad 6 metrov naprej. Velikanska nesreča je bila neizogibna. To se je zgodilo vse s tako hitrostjo, da je bila vsaka pomoč samo v božjih rokah. Tik pred križem poleg ceste se je naenkrat voz pretrgal in zdvijana žival je samo s prednim delom voza bliskoma dirjala proti Krškemu, dr. Šusteršič pa je ostal z zadnjim delom voza na mestu. Od vseh strani so hiteli ljudje na mesto nesreče. Na čudovit način je ostal dr. Šusteršič živ. Prvi trenotek se je mislilo, da je zlomljena desna noga. Dr. Šusteršiča so prepeljali v krško bolnišnico, kjer sta bila gospoda zdravnik Gallasch in dr. Karserberger takoj na mestu, ter sta konstatirala, da noga ni zlomljena in da ima dr. Šusteršič samo močan udarec na nogi, vsled katerega kakih 14 dni ne bo mogel izvrševati svojih poslov, da pa je sicer izven vsake nevarnosti. Dr. Šusteršič bo moral za nekaj dni ostati v krški bolnišnici pod požitvalno postrežbo usmiljenih sestra. Ob vsej nesreči se torej more govoriti le o izredni sreči. Ako bi se voz nakrat ne pretrgal na dva dela, bi bil dr. Šusteršič brezdvomno izgubljen, ker bi nihče ne mogel ob pravem času ustaviti zbesnele živali. Tako je dr. Šusteršič na uprav čudovit način ostal pri življenju.

V torek so pripeljali gosp. dr. Šusteršiča v Ljubljano in poklicali k njemu zdravnika dr. Šlaimerja in dr. Schusterja. Kakor poroča „Slovenec“ sta zdravnika konstatirala, da je gosp. dr. Šusteršič na ranjeni nogi zlomljena kost in da bode potreba za zdravljenje 30 dni. Med raznimi odličnimi osebami, ki so izrekle gosp. dr. Šusteršiču sočutje, nahajata se tudi min. predsednik dr. Kocber in kranjski deželni predsednik baron Hein. Tudi mi izrekamo na tem mestu gosp. dr. Šusteršiču naše iskreno sočutje z željo, da bi kmalu popolnoma okrevale.

Prva kuhinjska šola v Gorici. —

Vetturini št. 9. S šolo je združena tudi obednica, kjer se dobiva po nizki ceni kosilo in večerja.

Obmejne ceste. — Po tolikih neprilikah in ovirah prišlo je vprašanje o gradbi ceste od Golegabrda do Britofa in od Vrhovelj čez Kobališče in Marijino Celje do Srednjega v varno zavetje. Znano je, kako se je g. dr. Tuma trudil, da bi bil pridobil vladno podporo 352.000 K, namenjeno temu podjetju, za druge namene, in kako se je trudil, da bi bil uničil prizadevanja g. grofa A. Coroninija in dr. Gregorič-a za to podjetje. Posrečilo se mu je, da je stvar sicer zavlekel a vendar ni dosegel svojega prvotnega namena, pokopati izkrene želje obmejne prebivalstva, ki si prizadeva že od l. 1864, da bi prišlo do teh toliko potrebnih prometnih zvez.

Novi deželni odbor je takoj začetka januarja zopet vzel to zadevo v roke in posrečilo se mu je, odstraniti vse ovire temu podjetju. Odbornik Berbuč je šel osebno v Kožbano, da bi pridobil tamšnje prebivalstvo za to, da bi vsprejelo in zagotovilo 10% prispevek za to podjetje. Posrečilo se mu je, urediti to zadevo v polno zadovoljnost vseh prizadetih činiteljev ter odstraniti zadnjo oviro delu.

Po tem je imela govoriti samo še vlada zadnjo besedo. C. kr. namestništvo je pripoznalo in odobrilo uredbo dež. odbora v zadevi zagotovila 10% prispevka kožbanske županije ter z dopisom dne 20. okt. 1902 naznanilo, da se odda delo za spodnjo cestno črto od Golegabrda do Britofa dne 25. nov. t. l. onemu, ki poda za to najugodnejšo ponudbo.

S tem je storjen prvi korak za gradbo ceste ob Idriji; a ni dvoma, da se začne graditi v kratkem tudi gorenja črta od Vrhovelj do Kobališča, ki je tudi silno potrebna in nujna. Vse delo, ki je velike strategične in gospodarske važnosti obdrži vlada v svojih rokah, čemur ni ugovarjati, vendar bi pa opozorili naše prebivalstvo ob italijanski meji, naj samo izkoristi to priliko in kolikor imogoče z domačimi močmi delo izvrši. Obe cesti bosta stali po dosedanjih predvah 440.000 K. Ta denar naj bi ostal v deželi in v okraju, kateremu je namenjen. Prebivalstvo v onih krajih je bilo zapuščeno in zanemarjeno, zato je tudi siromašno; a sedaj ima priliko, da si pri delu kaj zasluži.

Ogenj. — V noči od četrta na petek nastal je v Prvačini ogenj. Gorela je hiša g. Zorna št. 115. Pritiheli so na pomoč tudi ognjegaši iz Gorice. Hiša in senik pogorela sta popolnoma. Začelo je goreti tudi v sosednji hiši št. 116. Ta slednja hiša je zavarovana. Ni pa bila zavarovana hiša g. Zorna. Pri gašenju bila sta dva goriška ognjegasca poškodovana.

Cigan Gašpar Held, o katerem smo zadnjič poročali da je skočil z 30 m visokega zida gradiščanske jetnišnice, padel je na pod zidom nahajajoče se gnojišče. Pri vsem tem pa, da si je zlomil nogo, začel je koj groziti nekemu možu, ki se mu je hotel približati, ter metati vanj kamenje. Held je bil rojen v Postojni, star je 28-let in je jetičen. Poleg vsega tega pa je vendarle, kakor se vidi, pravi cigan.

Izpred sodišča. — Jednajst letni Karol Čej se je dne 22. avgusta t. l. igral ob potoku Koren s kladivom. Tolkel je z njim po neki kameniti plošči. Ko ga je zapazila jeden in petdesetletna mesarica Jožefa Gregorič, lastnica omenjene kamenite plošče, tekla je k njemu ter ga ponovno tako močno sunila, da je fantič padel v potok v katerem je stala voda nad meter in pol visoko in si pri tej priliki zlomil levo roko. Vsled tega so ovadili Jožefa Gregorič sodnji in se je v četrtek vršila proti nji kazenska obravnava. Obsojena je bila na 6 tednov ječe s postom. Ob enem pa mora poplačati vse stroške namreč 10 K za zdravlila 20 K za zagovornišvo in pokriti mora tudi vse bolniške stroške. Poleg tega pa mora plačati Čejevem 200 K kot odškodnino za prestane bolečine.

Surovi sinovi. — 57-letni A. Gabrijelič iz Kojškega se je ob trgatvi sprl s svojimi sinovi. Ti so ga tako pretepli, da so očeta morali prepeljati v bolnišnico.

Iz Imenjega pri Šmartnem se nam piše: Letošnja trgatve, katero smo ravnokar srečno dokončali, obnesla se je, hvala Bogu z malimi izjemami na popolno zadovoljnost naših Bricev, in sicer glede kakovosti kakor tudi glede količine vinskega pridelka. Pridelali smo toraj obilo in prav dobrega vina; zato vabimo gospode kupce s Kranjskega, s Hrvaškega, Koroškega kakor tudi z naših goriških hribov, da nas kmalu obiščejo in v obilem številu. Prepričani

Ozdravel je oni 92-letni Hrvat iz Dobrave, katerega so pred štirimi meseci pripeljali v tukajšnjo bolnišnico ker mu je strl voz nogo. Nogo so mu morali takrat odžagati.

Proračun goriškega mesta — Izložen je pri tukajšnjem magistratu proračun goriškega mesta za l. 1903. V teku 14 dneh si ga ima pravico pregledati vsaki davkoplačevalec.

Pobegnil. — Znani tat 24 letni Albert Buligatti bratranec onega Buligattija, katerega je te dni aretirali v Trstu policijski oficijal Tiz zaradi v Vidnu doprinešenega cerkvenega ropa, je prestal v tukajšnjih zaporih kazni na katero je bil zaradi več tatvin obsojen. Ker je pa sodišče ob enem razsodilo, da se mora Buligatti po prestani kazni iztirati iz naše države, spremljaj ga je predvčerajšnjim neki mestni stražnik do bližnje odgozne postaje v Korminu. Ko sta prišla tja in je hotel stražnik Buligattija izročiti, popihal jo je ta hkratu tako naglo, da ga niso mogli prijeti.

Proti alkoholizmu. — Vlada je predložila državnemu zboru zakonski načrt proti alkoholizmu. Prodaja žganja in spiritoznih pijač bode s tem zakonom jako omejena. V krajih kjer prebiva pod 500 ljudij izdalo se bode samo jedno dovoljenje za prodajo opojnih pijač.

Slovenska kuharica ali navod, ukusno kuhati navadna in imenitna jedila je ravnokar izšla v katoliški bukvarni. Peti pomnoženi natis. Cena nevezan 3 K, vezan 3 60 K. po pošti 20 vin. več. Ta knjiga obsega celo vrsto navodil za najfinejša in najpriprostejša jedila. Ker je knjiga res temeljita in obsežna ter potrebna vsem gospodinjam različnih stanov jo toplo priporočamo.

Novi slovenski odvetnik v Trstu. — Odvetnik gosp. dr. Stanič se je preselil v Trst.

Štrajk Lloydovih kurjačev v Trstu. — V sredo zvečer začeli so zopet štrajkati v Trstu Lloydovi kurjači. Lloydovi kurjači namreč imajo svoje društvo za posredovanje pri službah. Oni zahtevajo, da ne Lloydovi kapetani, ampak njih društvo za posredovanje pri službah ima določati, kateri kurjači se imajo poklicati v službo. Po tej zahtevi, bi se moral vsaki Lloydov kapetan, ki bi, potreboval na svojem parniku kurjačev, obrniti do tega društva in bi si ne smel on nikakor izbirati kurjačev. Ker pa ni Lloydovo vodstvo privolilo v to zahtevo, so začeli kurjači kaj štrajkati in pridružili so se jim tudi mornarji. Vsled tega vstaviti sta morala dva Lloydova parnika vožnjo po morju.

Nova vojašnica v Trstu. — V Trstu bi radi preložili sedanjo veliko vojašnico kam drugam. Prostor, na katerem je ista sezidana pa bi parcelirali in bi se na njem sezidale nova poslopja, primerna za stanovanja in trgovino. V tej zadevi so se vršila med tržaško mestno upravo in med vojaško upravo tudi že pogajanja. Pravijo, da vojaška uprava ni v principu nasprotna tem nameram. Mestna uprava pa je storila v tem oziru jeden korak dalje. Stopila je namreč v dogovor s lastnikom nekega zemljišča v Chiadinu ter mu ponudila za zemljišče 400.000 K. Lastnik tega zemljišča se imenuje namreč Wildi.

Telefon brez žic. — Inženier Pansa je zaprosil patent na svojo iznajdbo brez žičnega telefona. Inženier Pansa zagotavlja, da bode mogoče z njegovim aparatom na veliko večjo daljavo vloviti glas, nego je mogoče brzojaviti z Marconijevo brezžično brzojavno iznajdbo.

Obsojen zaradi krivega pričanja. — V sredo je bil obsojen na pet mesecev ječe v Zagrebu socialist Fink, ki je po svojem lastnem pripoznanju iz strankarske mržnje v preiskavi krivo pričal proti Hinku Sirovatki.

Potres. — Včeraj popoldne ob dveh urah je bil v Zagrebu precej močen potres trajajoč 2 sekunde. Čulo se je tudi podzemeljsko bobnenje.

Deželni poslanec kranjski gosp. Božič se je preselil iz Podrage v Gerovo pri Čabru.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 16. septembra do 14. oktobra poslali prispevke p. n. gospoda in društva: Upravišvo „Slov. Naroda“ 225-28 K, uredništvo „Slovenca“ 28 K, Anton Nabergoj na Proseku 40 K, trvdka Iv. Perdan od vžigalic 600 K, župnik Iv. Vrhovnik namesto venca + prof. Iv. Vrhovec 10 K, Antonija Kadivec izkupilo za družbene znake 133-20 K, učitelj Mirko Kožuh pri Sv. Martinu na Paki zbirko učiteljev-vojakov 8 K, adjunkt Drag. Dolenc na Dunaju 1-30 K, občina Trnovo pri Ilirski Bistrici 20 K, (po S. N.) ...

K; podružnice: ženska frančiškansko-šenklavska pokroviteljstvo trvdke Gričar & Mejač 200 K, ženska šentpeterska pokroviteljstvo iste trvdke 200 K, za Šteben in okolico 25 K, na Greti 200 K, za Velikovec in okolico 80 K, za Lehen (Štaj.) 49 K, moška v Ilirski Bistrici 133.47 K.

V Ameriko se je izsello s Kranjskega zopet 60 oseb, ki so se minuli pondeljek odpeljali v tujino z Ljubljanskega kolodvora.

Nova pošta. — 1. novembra 1902 odpre se v Suhorju, v političnem okraju Črnomelj, nov poštni urad, ki se bode pečal s pisemsko in vožno pošto ter obenem služboval kot nabiralnica poštne hranilnične urada. Zvezo bode imel s poštnim omrežjem po poštni vožnji, ki vozi vsak dan med Rudolfovim in Metliko.

Slovensko društvo „Ilirija“ v Pragi si je izvolilo na občem zboru sledeči odbor: predsednik Anton Bernot, stud. phil.; tajnik Ciril Jekovec, stud. ing.; blagajnik Ivan Balant, stud. phil.; knjižničar Janko Pretnar, stud. iur.; arhivar in odbornikov namestnik Ljudevit Pifko, stud. phil.; preglednikoma sta bila izvoljena Mirko Koršič, stud. iur., in Julijan Pavliček, stud. iur.

Kdaj bo na Dunaju 2 milijona prebivalcev? — Kakor je pokazalo na Dunaju ljudsko štetje iz l. 1900, je štela takrat prestolnica 1,648.334 civilnih oseb in 26.000 vojakov. Statistika kaže, da se pomnoži prebivalstvo na Dunaju povprečno vsako leto za 35.000 oseb. Ako se to število vsled kake bolezni ali radi česa drugega ne bo zmanjšalo, potem bo štel Dunaj januarja meseca l. 1910 dva milijona prebivalcev.

Čuden slučaj blaznosti. — V soboto so ustavili na Dunaju mladega moža, ki je vzbujal sum, da je blazen. Že nekaj dni prej je ustavljal šolske otroke, očedil jim čevlje ter jih potem poljubil. Mladi mož je dovršil tehniške studije v Pragi in je tudi tamkaj pred par meseci čedil otrokom na cesti čevlje. Izpovedal je, da ga sili nekaj z vso močjo, da mora opravljati prav nizka dela. Redarstvo ga je izročilo psihiatrični kliniki.

Poneverjenja. — V Judenburgu so prijeli dunajskega magistratnega uradnika, ki je poneveril 7000 K. Blagajničar drž. žel. Dubravsky je poneveril 2300 K ter zbežal.

Pruska žrtva. — V Poznanju so obsodili bivšega urednika poljskega lista „Praca“, I. Kuriatowskega, v petnajstletno ječo, ker je baje ščuval proti cesarjevemu potovanju v Poznanj.

Ženski punt v bolnišnici. — V Mannheimu na Nemškem so bile v bolnišnici radi nekega prestopka nekatere pacientinje s tem kaznovane, da so se morale malo postiti. A nato je nastal takšen hrup, da so bili vsi sosedje bolnišnice razburjeni. Peterim najhujšim razsajalkam so dali posilni jopič ter jih odvedli v oddeljene sobice. Ali vrišči še potem ni ponehal, da so morali končno z gasilno brizgalno poskropiti razvnete divjakinje, ki jih je potem mrzla voda nekoliko ohladila.

Brezsrčen sin. — V Genzanu, v spodnji Italiji so zaprli vinarja Candida Baldanti, ker je imel zaprtjo svojo petinsedemdesetletno mater v neki umazani izbi in sicer okovano v verige. Našli so jo ko je jedla umazana zelišča, katera ji je pokladal sin.

Umorjen misijonar. — Iz Maroka se poroča, da je bil v Tezu na roparski način umorjen neki angleški misijonar. Njegov morilec je bil neki Turek, ki je koj po umoru zbežal v turško mošejo, misleč, da je tam popolnoma varen. Ali tamošnji sultan dal ga je takoj privleči iz mošeje, ter ga pred mošejo koj ustreliti.

Rudeči nos. — Marsikdo, ki nosi to neprijetno krasoto na svojem obrazu bil bi vesel, ako bi se je mogel iznebiti. V „Semaine Medicale“ svetu, je nekdo priporočal, da naj oni, ki ima rudeč nos, poklada nanj platneno rutico namočeno v bencin. Ta tekočina dasi neprijetno diši, pa vendar koži ne škoduje, pa v kratkem pomaga, da nos izgublja rudečo barvo in postane normalen.

Ženska šola za kadenje — V Londonu obstoji posebna ženska šola za kadenje. Ta šola je razdeljena v tri razrede. Vsprejemajo se vanje gojenke stare nad 18 let. V prvem razredu se uče delati cigarete. V drugem razredu začno že kaditi in sicer najprej cigarete in potem tudi smodke. V tretjem razredu pa se vrši pouk o razlikovanju najraznovrstnejših vrst tabaka, o raznih boleznih tabakovca listja, o škodljivosti nikotina. Podučujejo se gojenke v tem razredu tudi o trgovini s tabakom. Poleg tega se vadijo v tem razredu gojenke tudi v raznih različnih pipah je tu govora. Med go-

jenkami se nabajajo celo sivolase dame. Zdaj pa naj reče kdo, da svet ne nori.

Skrunitiv mrličev. — Na pokopališčih v Indiani so prišli na sled velikim skrunitvam mrličev. Nad 1200 mrličev so zločinci oropali ter jih potem prodali anatomičnim zavodom. Glavni krivci so pastor Lambell in trije vsenčilski profesorji.

Obsojen na 150 let ječe. — V Kodanju se je mudil te dni zanimiv gost Peter Aumeghian po rodu Armenec, iz Carigrada. Mož je bil sotrudnik prepovedanega turškega lista „Stamboul“. Ko so ga turške oblasti začele zasledovati, pobegnil je v Evropo ter okoli 14 let živel v Parizu. Kot član evropskega armenskega kluba v Parizu, je pričel živahno protitursko agitacijo s predavanji v raznih mestih, posebno pa še na armenskem kongresu v Haagu. Pisal je mnogo v razne francoske liste. V Carigradu so seveda strogo opazovali njegovo delovanje in turške oblasti so ga incontumaciam za vsak političen greh obsodile na primerno dobo ječe. Teh obsodb se je nabralo toliko, da bi moral Peter Aumeghian presedeti v ječi 150 let, nota bene, ako bi tako dolgo živel in ako bi ga turške oblasti dobile v svoje roke.

Papirnata doba. — Znano je, da se dandašnji rabi papir za nairazličnejše namene, za katere prej ni služil. Izdelovanje papirja je doseglo tolik višek, da se mora človek kar čuditi. V najnovejšem času izdelavajo v Ameriki iz papirja — cipele (čevlji, kakoršne poznamo mi iz ružavega usnja), ki so izvenredno lahke, a se od usnatih ne razlikujejo v ničemer. Ti papirnati čevlji, da so zelo praktični zavoljo svoje lahkote, pa se dajo tudi čneje izvršiti nego iz usnja. — Ni dvoma, da najdejo te cipele svojo pot iz Amerike v Evropo.

Narodno gospodarstvo.

Oddaja cepljenih sadnih dreves po znižanih cenah.

Vodstvo slovenskega oddelka deželne kmetijske šole v Gorici, odda letos kmetovalcem Goriško-Gradiščanske 2500 sadnih dreves po znižani cenah in sicer: jablan, češenj, češpelj, hrušk, breskev in ringlotov. Jablane, visokodebelnate po 16 vin. (kaki 400); jablane poldebelnate po 12 vin. (kaki 150); češnje visokodebelnate po 16 vin. (kaki 700); češnje poldebelnate po 12 vin. (kaki 50); hruške cepljene na divjak po 20 vin. (kaki 600); hruške cepljene na kutno po 16 vin. (kaki 200); breskve cepljene marjane po 16-20 vin., češplje cepljene marjane po 12-16 vin., ringlote cepljene na marjane po 12-16 vin., vseh skupaj 450. Razdelitev se vrši v razmerju s številom drevesc in prosilcev. Oglase na dopisnici jo doposlati vodstvu do 10. novembra t. l. Na to obvesti vodstvo vsakerega kmetovalca z dopisnico, koliko drevesc mu je odločilo in kdaj naj pride po nje.

Apno v kmetijstvu.

Apno v kmetijstvu je naslov ravnokar izšli knjižici, ki jo je spisal g. Francišek Štupar, tajniški pristav c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Marsikje zemlji nedostaja apna, in kmetovalec tamkaj navzlic skrbnemu obdelovanju in gnojenju ne more priti do pravega uspeha, ker v rastlinski hrani manjka apna. Apno pa ni le rastlinska hranilna snov, ampak se z njim v mnogih slučajih zemlja tudi rahlja in zboljšuje, zboljšuje se krma in se zatirajo rastlinski škodljivci. Vse to knjižica pojasnjuje poljudno in natančno, tako da jo bo vsak kmetovalec s pridom čital. V I. delu knjižica popisuje apno, kaj je, kje se nahaja, kako se pretvarja in kakšen pomen ima v kmetijstvu. V II. delu pa uči, kako se zemlja spozna, da potrebuje apna, ktere snovi se rabijo za apnenje, kako se pripravljajo, kako in kdaj se apni, po koliko apnenih tvarin je potrebnih za apnenje v najrazličnejših slučajih, v kakšnem razmerju je apno z drugimi gnojili, uči pomen klajnega apna ter porabo apna pri uničevanju kmetijskih škodljivcev.

Knjižica obsega IV + 56 strani male osmerke in jo pojasnjuje 11 podob. Dobiva se v pisarni c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani ter stane samo 30 vinarjev s poštnino vred. Zaradi važnosti in zelo nizke cene knjižico toplo priporočamo.

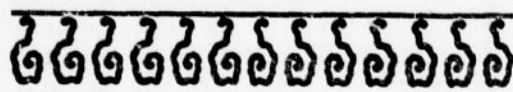
Trgovski poslovodja

išče službe. Isti je 27 let star, oženjen. Ima spodnjo realno in trgovsko šolo. — Službo nastopi z novim letom. Prijavne namreke pod „Poslovodja“ na upravništvo

Romarjem na Sv. Goro
kakor tudi slavnemu
občinstvu v obče se
najuljudneje priporoča

kavarna „Central“ v Gorici

na Travniku tik cerkve
sv. Ignacija. Lastnik je
Filip Pečenko iz Rihem-
berga. Na razpolago ima
nad 100 časopisov, kava
in likerji najboljši, po-
strežba točna, čistota
izgledna, cene so ka-
kor v drugih kavarnah.

Velika zaloga

gotovih oblek

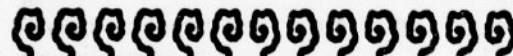
vsake vrste in vsake mere.

!!! Brez konkurence !!!

ANTON KRUSIČ,

trgovec in krojaški mojster

v Gorici, Vrtna ulica št. 26.

Blag. gosp.
Gabrijel Piccoli,
lekar,
dvorni založnik Nj. svet. papeža
v Ljubljani.

Po trujem sprejem ste
klenic Vaše tinkture
želodec, katero moram
najtopleje vsakomur pri-
poročati, kajti rabim jo že od leta
1878. in zmiraj mi je kot izbornu
nekuhjoče zdravilo služila pri želod-
čnih in črevesnih bolznih.

Krmin, 13. maja 1897.

Miroslav Leitner
c. kr. davčni blagajnik.

Z uporabo Vaše izborne tinkture
za želodec sem rešen skoro dve
leti trajajoče želodčne bolezni ter
sem popolnoma ozdravel, kar z lakho
vestjo potrjujem in to tinkturo za
želodec le priporočam vsem, ki trpe
na želodčni bolezni.

Strasoldo (Primorsko) 6. marca 1898.

Karol grof Strasoldo.

Se prodaja v lekarnah v Gorici, Tolminu,
Trstu, Istri in Dalmaciji po 30 vin. steklenica.

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7

v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji,

izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške
po meri, bodisi fine ali pa
priproste.

Priporočata se svojim rojakom
v Gorici in na deželi, posebno pa
č. duhovščini in učencem srednjih
in ljudskih šol za obilna naročila.

V mirodilnicah

ANTON MAZZOLI

Gorica,

Gosposka ulica in tekališče G. Verdi
se prodaja

vse kemično čiste pridelke za
uravnanje vina, kakor tudi ka-
deča žveplena kislina za čiščenje
vinske nosode. namreč: soda

Organist

se išče za Podbrdo ob Bači. — Po-
trebni podatki izvejo se v župnišču.

Župni urad v Podbrdu,

19. novembra 1902.

„Centralna posojilnica“ v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo,
sprejema hranilne vloge, katere o-
brestuje po 4½ polmesečno;
nevzdržene obresti pripisuje konec leta
b glavnici. Rentni davek plačuje poso-
jilnica sama.

Daje posojila udom na osebni
kredit po 6% in na vključbo po 5½.

Sprejema člane z glavnimi de-
leži po 200 K in z opravičnimi
deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune,
katere obrestuje po dogovoru. Za nala-
ganje in vračanje so na razpolago po-
ložnice c. kr. poštne hranilnice, tako da
je mogoče poslati denar brez poštne
stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12.
ure zjutraj in ob ponedeljkih in četrkih
tudi popoldne od 2—4 v ulici Veturini 9.

Anton Kuštrin

Gosposki ulici h. šte. 25,

(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu
občinstvu v mestu in na deželi svojo
trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo:
Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Porto-
rico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu
istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboji
Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3
4, 5. Več vrst riža. Mljšveče prve in
druge vrste, namreč po ½ kila in od 1
funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič &
Valencič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe
sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga
mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v
Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih
najmanje po 5 Kg. na vse kraje.

Največja trgovina krojnega blaga

„Krojaška zadruga“

Gorica, Gosposka ulica št. 7

Priporoča se v to stroko spadajoče kakovosti blaga za bližajočo se
letno dobo, kakor: volne, perkal, satin, batist, zephir svile, svile za prati,
Voille de Lanie, Tennis, Oksford, pique luknjasti. Možka sukna po vsaki
ceni v veliki izbi. Nadalje ima bogato zalogo preprog, pregrinjaj, zaves,
blaga za mobilje, platna, Chiffona, ruskega platna, Kneippovega platna,
hlačevine, volnenih odev, kovtrov, srajc, bombaževin, žepnih rut itd.

Gospode opozarja na izbornu perilo, katero se razprodaja 15 %
pod ceno, dokler je še zaloge.

Pod perilo spada sledeče: bele srajce z barvanimi oprsniki ovrtniki,
zapestnice, nogavice, srajce za hribolazce itd.

== Vse po najnižjih in stalnih cenah! ==

Na željo se razpošiljajo uzorci poštnine prosti.

TISKA:

Časopise - - - -

Knjige - - - -

Diplome - - - -

Trgovske račune

Cenike - - - -

Vabila za veselice

Pisma s firmo -

Razne etikete - -

l. t. d.

NARODNA = = TISKARNA

v GORICI

prevzema vsa v tiskarsko
stroko spadajoča dela in
izvršuje v moderni in okusni
obliki po tako nizkih cenah
da se ne boji nikake

konkurence.

TISKA:

Tisk. za duhovnije

Plakate - - - -

Sprejemnice - -

Računske sklepe -

Pobotnice - - -

Razne posetnice -

Poročnice - - -

Osmrtnice - - -

l. t. d.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga
vsakovrstnega trdega in mehkega
koroškega in kranjskega lesa ter
pohišča, rakev (trug), vinskih po-
sod, stiskalnice za vino in sadje
vsake velikosti, kakor tudi krat-
kočasnih iger slovenskih „Mari-
janje“ t. j. ličnih in trpežnih
miz iz trdega lesu, ki imajo
znotraj tro- ali štiridelno keg-
ljišče z vrtenci in kegljavnično
blagajno po najnovejši sestavi, za
krčmarje, zasebnike itd.

v Pevni,

za Soškim mostom, p. Gorica,

priporoča p. n. občinstvu svojo
bogato zalogo, zagotavlja naj-
hitrejšo postrežbo in jako nizke
cene.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
isterskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po želez-
nici na vse kraje avstro-egrske monarhije v
sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja
tudi ozorce.

Cene zmerne. Postrežba poštna.

BRIVNICA

Anton Pucelj

priporoča svojo

brivnico v Gorici

na Travniku, in

brivsko podružnico

v ulici Tre Rè, 16.